

थिमी टाइम्स

THIMI TIMES WEEKLY

साप्ताहिक

वर्ष १८ अङ्क १६ ने.सं. ११४५ कछलागा पञ्चमी मंसिर ०५ गते बुधवार, २०८१ 20 Nov. 2024 Wednesday पृष्ठ ८ मूल्य रु १०/-

भक्तपुरमा २५ वर्षपछि “भक्तपुर महोत्सव” को आयोजना हुँदै

भक्तपुर । देश कै सानो जिल्लाको रुपमा रहेको र त्यसमाथि मल्लकालीन पचपन्न भ्याल भएको दरबार, पाँच छाना (ड्यातापोल)को मन्दिर, सिद्धपोखरी भाज्यपुखूलगायतका पोखरीहरु र दरबार क्षेत्र । साथै हालसम्म पनि मल्लकालिन बस्ती र जनजीवनको भल्को दिने साँस्कृतिक र मौलिक परम्पराहरुको संगम स्थलको रुपमा रहेको भक्तपुर यतिमा मात्र सीमित छैन । कला, संस्कृति र सभ्यताले जीवन्त सहरको रुपमा रहेको यो नगर स्वयं भक्तपुरवासीलाई समेत नौलो लाग्छ । हरेक पन्ध्र दिन

र महिना दिनमा आउने यहाँको साँस्कृतिक पर्व, दाफाभजन, परम्परागत नाचगान र परम्परागत सीप-मृत्तिकाकला, वास्तुकला, हस्तकला आदिका कारण भक्तपुरलाई ‘जीवन्त कला-संस्कृति’सहितको महोत्सवको सहरका रूपमा चिनिन्छ ।

यही भक्तपुरमा आउने मंसिर २८ गतेदेखि पुस २ गतेसम्म पाँच दिने बृहत् भक्तपुर महोत्सव आयोजना हुने भएको छ ।

भक्तपुरको कला, संस्कृति, जीवनशैली र स्थानीय उत्पादनलाई प्रवर्धन गर्दै

आन्तरिक तथा बाह्य पर्यटकलाई आकर्षित गर्ने मुख्य उद्देश्यका साथ मंसिर २८ गतेदेखि भक्तपुर महोत्सव आयोजना गरिन लागेको भक्तपुर नगरपालिकाले जनाएको छ । पाँच दिनसम्म चल्ने यो महोत्सवमा सिङ्गो भक्तपुरलाई नियाल्ने नौलो अवसर मिल्ने छ ।

नगरप्रमुख एवं महोत्सव मूल समारोह समितिका संयोजक सुनिल प्रजापतिले पर्यटन उद्योगमार्फत नगरको आर्थिक गतिविधि वृद्धि गर्दै नगर र नगरवासीको आर्थिक विकासमा योगदान दिने महोत्सवको उद्देश्य रहेको जानकारी दिए । ‘भक्तपुर आफैमा कला र संस्कृतिले धनी

सहर हो,’ उनले भने, ‘पछिल्लो समय यो ज्ञान विज्ञानले पनि भरिपूर्ण हुँदै छ ।’ भक्तपुरको विकासमा नगरपालिका निरन्तर लागि रहेको बताउँदै उनले अब देखाउने बेला पनि आएको बताए । ‘यो महोत्सव हामीले गरेका कामहरू देखाउने अवसर पनि हो,’ उनले भने, ‘यसबाट आएका सुभावका आधारमा हामी थप अगाडि बढ्ने छौं ।’ यहाँका किसानका भकारीमा अन्न मात्र होइन, अब ज्ञान पनि भण्डारन हुँदै गएको उनी सुनाउँछन् ।

महोत्सवको मुख्य लक्ष्य भक्तपुरको कला, संस्कृति, सम्पदा र मौलिक उत्पादनहरूको प्रवर्धन गरेर स्वदेशी र विदेशी पाहुनालाई आकर्षित गर्न सकियोस् भन्ने रहेको उनका जस्तै भनाइ राख्छन् नगरकी उपप्रमुख रजनी जोशी पनि । उपप्रमुख रजनी जोशीले भक्तपुर महोत्सवलाई नगरका गतिविधि प्रदर्शन गर्ने अवसरका रूपमा सञ्चालन गरिने बताइन् । भक्तपुर नगरपालिकाले पुर्खाले सिर्जना अमूल्य सम्पदाहरूको संरक्षण, प्रवर्धन र सदुपयोग गर्दै भक्तपुरमा पर्यटन उद्योगको आधार तयार पारेको जनाएको छ । भक्तपुर महोत्सव सचिवालयका संयोजक गौतमप्रसाद लासिवाले महोत्सव तयारीका लागि हालसम्म भएको तयारी एवं गतिविधिहरूबारे संक्षेपमा प्रस्तुतीकरण दिँदै भव्य आयोजना हुने बताए । महोत्सवमा ३२ वटा विधा ८० स्थानमा सञ्चालन हुनेछन् । महोत्सवकै अवसर पारेर भक्तपुर नगरपालिकाले स्मारिका र

बाँकी पेज ७ मा

दलको अनौठो तालमेल : कांग्रेसको चुनाव चिन्हमा एमालेको उम्मेदवार

काठमाडौं । आसन्न स्थानीय तहको उपनिर्वाचनमा सत्तारूढ २ ठूला दल नेपाली कांग्रेस र नेकपा एमालेले अनौठो चुनावी तालमेल गरेका छन् । सशस्त्र संघर्षको समयदेखि नै प्रमुख प्रतिपक्षी नेकपा माओवादी केन्द्रको गढका रुपमा परिचित रहेको पूर्वी रुकुमको पुथा उत्तरगंगा गाउँपालिकामा कांग्रेस र एमालेले अनौठो चुनावी तालमेल गरेर सबैको ध्यान तानेको छ ।

मंसिर १६ गते पुथा उत्तरगंगा गाउँपालिकामा हुन लागेको पालिका उपाध्यक्षको लागि हुन लागेको निर्वाचनमा कांग्रेस-एमालेले चुनाव चिह्न र उम्मेदवार एक आपसमा साटेका छन् । पुथा उत्तरगंगामा कांग्रेस र एमालेले माओवादीको गढ भत्काउने योजनासहित यो तालमेल गरेको आकलन

बाँकी पेज ७ मा

मध्यपुर थिमिमा सरसफाई अभियान शुरु

भक्तपुर । मध्यपुर थिमि नगरपालिकाले गठन गरेको युवा क्लब सञ्जालले शनिवारबाट साप्ताहिक रुपमा मठमन्दिर सफाई गर्ने अभियान शुरु गरेको छ । नगरपालिकाले यही पौष १२, १३ र १४ गते आयोजना गर्ने मध्यपुर महोत्सवलाई लक्षित गरी युवा सञ्जाललाई सरसफाई अभियानमा परिचालन गरेको जनाएको छ ।

अभियान बालकुमारी मन्दिर परिसरबाट शुरुवात गर्दै नगर प्रमुख सुरेन्द्र श्रेष्ठले युवाहरूलाई सामाजिक कार्यमा उत्प्रेरित गर्ने उद्देश्यले अभियानको शुरुवात गरेको जानकारी दिए । उनले युवाहरू आधुनिकताको नाममा इन्टरनेट र मनोरञ्जनमा मात्र

सिमित हुँदा सामाजिक कार्य ओझेलमा पर्न थालेको बताउँदै नगरपालिकाले युवाहरूलाई विभिन्न गतिविधिमा संलग्न गराउने उद्देश्यले नगरपालिकाले कार्य गरिरहेको जानकारी दिए ।

बाँकी पेज ७ मा

नेतृत्व सचेत नभए अब सिस्टमबाहिरबाट नेतृत्व आउँछ !

जैनेन्द्र जीवन

हुन त अहिले हामीसँग संविधान छ, सरकार छ । हामी राजनीतिक स्थिरताका कुरा पनि गरिराख्ने छौं । सबै हिसाबबाट सतहमा हेर्दाखेरि सबै ठिकठाक छ । तर नागरिकको हिसाबबाट हेर्दा एकदमै चरम निराशा छ । एकदमै शून्यता छ, कुनै पनि हिसाबबाट भरोसायोग्य भएन, मेरो भाग्य पनि भएन, मेरो भविष्य पनि भएन भन्ने मात्रै भाष्य स्थापित भएको छ । यसमा मेरो तीन वटा किसिमका उत्तर छन् ।

एउटा संविधान संरचनाको कुरा छ । त्यसमा पनि यो सर्वसम्मत आएको होइन । हेर्नुस् यो एउटा सम्झौता, त्यति बेला संविधानसभा पूर्ण बहुमतबाट पास भए पनि कतिपय जस्तो संघीयतालगायतका विवादास्पद मुद्दाहरू जनमत विपरीत एउटा छ । आम जनताबाट सुभाव एउटा आएको छ । त्यस

विपरीत थोपरिएको र त्यसको वकालत गर्ने पार्टीहरूले हाम्रो उपलब्धि नै त्यही हो भन्न थालेका छन् । जबकि जनताले त्यसलाई उपलब्धि मान्दैनन्, बरु विवादको चुरो ठान्छन् ।

अर्को, संविधान संरचनाले दुई-दुईचोटि संविधानसभा बनायो, त्यो ठिक छ । एउटा परिवर्तन ल्याउनु थियो मुलुकमा । अहिलेलाई लोकतन्त्र सुरक्षित छ भन्ने भयो । अर्को, संरचनाले मात्रै पनि हुँदैन, के संरचना चलाउने ? डाइभर कस्तो हुन्छ ? गाडी त एकदम राम्रो हामीले ल्याउँला तर त्यो चलाउने मान्छे कस्तो छ ? त्यसमा भर पर्छ ।

राजनीतिक सीटमा बसेकाहरू कोही गतिला भएनन् । र हरेक सङ्गठनमा लिडरसीप काइसिस भयो । त्यसको फाइदा उठाउन केही मान्छेहरू विकल्प हामी हौं भनेर आए । हुँदाहुँदै अहिले राजनीतिमा नलागे पनि भोलि राजनीतिमा आशिका

तामाङ जस्तो सडकवाटै हरेक कुराको समाधान चाहन्छन् । लोकप्रियतावादमा विश्वास गर्छन् ।

कानून नियमसँग मतलब छैन । मानिसको निराशा र दुखलाई भजाएर यस्ता किसिमका मान्छेहरू आएका छन् । यसले गर्दा अब राजनीतिमा ठूलो सुधारको आवश्यकता देखिराखेको छ । प्रणालीमा पनि देखिएको सुधार गर्नुपर्छ । अहिले संविधान संशोधन गर्नुपर्छ भन्ने कुरा पनि आएको छ । दुई प्रमुख दलहरूले सरकार बनाउँदा पनि संविधान संशोधन गर्नुपर्छ भनेका छन् । यो खाली एउटा देखावटी भन्नको लागि मात्र हैन । गठबन्धनको औचित्य साबित गर्न मात्र हैन । वास्तवमै त्यो गर्नुपर्ने भएको छ । तर उहाँहरू त्यसमा कतिको इमानदार हुनुहुन्छ ?

बाँकी पेज ७ मा

दर्ता नं. ०४/०४९५०

पान नं. ३०२७५८२८५

सहयोगी

बचत तथा सेवा केन्द्र सहकारी संस्था लि.

बालकुमारी - ४, मध्यपुर थिमि, भक्तपुर

विषय : १९ औं वार्षिक साधारणसभामा उपस्थित हुने बारे सूचना ।

आदरणीय सदस्य महानुभावहरू, यस संस्थाको संचालक समितिको मिति २०८१ कार्तिक १९ गते बसेको बैठकको निर्णय अनुसार यस संस्थाको १९ औं वार्षिक साधारणसभा निम्न मिति, समय र स्थानमा हुने भएकोले सम्पूर्ण शेयरसदस्यहरूको अनिवार्य उपस्थितिको लागि हार्दिक अनुरोध गर्दछौं । साथै कथमकदाचित पत्र प्राप्त नभएमा यसै सूचनालाई आधारमानी भए पनि सभामा उपस्थिति भईदिनुहुन सबैमा हार्दिक अनुरोध समेत गरिन्छ ।

कार्यक्रम:

मिति: २०८१ मंसिर २२ गते शनिबार

समय: बिहान ११:०० बजे

स्थान: शंखधर बैक्वेट, शंखधर चोक

छलफलका बिषयहरू :

- १) संचालक समितिको तर्फबाट अध्यक्षज्यूबाट प्रस्तुत आ.व. २०८० / ०८१ को वार्षिक प्रतिवेदन माथि छलफल गरि पारित गरिने ।
- २) कोषाध्यक्षज्यूबाट प्रस्तुत आ.व. २०८० / ०८१को आर्थिक प्रतिवेदन तथा आ.व. ०८१ / ०८२ को अनुमानित बजेटमाथि छलफल गरि पारित गर्ने ।
- ३) लेखा परीक्षकज्यूबाट प्रस्तुत आ.व. २०८० / ०८१को लेखा परिक्षण प्रतिवेदन माथि छलफल गरि पारित गरिने ।
- ४) लेखा सुपरिवेक्षण समितिको तर्फबाट संयोजकज्यूबाट प्रस्तुत आ.व. २०८० / ०८१को लेखा सुपरिवेक्षण प्रतिवेदन माथि छलफल गरि पारित गरिने ।
- ५) आ.व. ०८१ / ०८२ को लागि लेखापरीक्षक नियुक्ती तथा पारिश्रमिक तोकिने ।
- ६) संचालक समितिले समय समयमा बचत तथा ऋण नीति, व्याजदर, बिलम्बशुल्क तथा अन्य विषयहरूमा गरिएको निर्णयहरूलाई अनुमोदन गर्ने ।
- ७) शेयर लाभांश, संरक्षित पूँजी कोष फिर्ता र शेयर प्रोत्साहन खर्च वितरण अनुमोदन गर्ने ।
- ८) शेयर सदस्य महानुभावहरूको तर्फबाट निर्णय पुस्तिकामा हस्ताक्षर गर्न प्रतिनिधि चयन गरिने ।
- ९) निर्वाचन सम्बन्धमा ।
- १०) विविध ।

आज्ञा

चन्द्रकृष्ण श्रेष्ठ, सचिव

मुनश्च: १) पारवहन खर्च लिनको लागि यस पत्र वा पासवुकका साथ सदस्य स्वयम् अनिवार्य उपस्थित हुनु पर्नेछ । २) शेयर सदस्यहरूका छोरा छोरी मध्ये कम्तिमा २०८० मा सर्वोत्कृष्ट एक जनालाई पुरस्कृत गरिने भएकोले मिति २०८१ मंसिर १७ गते सोमबार भित्र ग्रेडसिटको प्रतिलिपि संस्थामा बुझाउन अनुरोध गरिन्छ । ३) नियमित रूपमा बचत गरेका बाल सदस्यहरूलाई मात्र उपयोगी सामग्री वितरण गरिने व्यहोरा अनुरोध गरिन्छ ।

एभरेष्ट कलरले पारित गर्यो आइपिओ निस्कासन प्रस्ताव

काठमाडौं । रंग उत्पादन गर्ने कम्पनी एभरेष्ट कलर लिमिटेडको पहिलो साधारणसभाले सर्वसाधारणलाई चुक्ता पूँजीको १५ प्रतिशत साधारण सेयर निस्कासन गर्ने प्रस्ताव पारित गरेको छ । कम्पनीको शनिवार सम्पन्न साधारणसभाले संस्थापक सेयरधनीका तर्फबाट संचालक समितिमा प्रतिनिधित्व गर्ने ५ जना संचालकको पनि चयन गरेको छ ।

अन्य कलर उद्योग भन्दा पृथक ढंगले, स्वदेशी युवाहरूको लगानीमा गुणस्तरीय एभरेष्ट कलर उपभोग गरेर आयात प्रतिस्थापन गर्ने, रोजगारीको श्रृजना गर्ने र आन्तरिक राजस्वमा योगदान पुऱ्याउने उद्देश्य लिएर १४ वर्षअघि एभरेष्ट कलर कम्पनी स्थापना भएको हो । कम्पनीको अधिकृत पूँजी ३० करोड रुपैयाँ र जारी पूँजी २६ करोड रुपैयाँ छ । त्यसमध्ये संस्थापक सेयरधनीले २२ करोड १० लाख रुपैयाँ चुक्ता गरिसकेका छन् । सर्वसाधारणलाई १५ प्रतिशत सेयर निस्कासन गरेपछि कम्पनीको चुक्ता पूँजी

२६ करोड रुपैयाँ पुग्ने छ ।

साधारणसभाले सरोज लुईटेल, राजनलाल श्रेष्ठ, महेश्वर खनाल, रोजीना श्रेष्ठ र आत्माराम ढुंगानालाई संस्थापक सेयरधनीका तर्फबाट संचालकमा निर्वाचित गरेको छ । कम्पनीमा सर्वसाधारण सेयरधनीका तर्फबाट एक जना र अर्का एक स्वतन्त्र संचालक समेत ७ जनाको संचालक समिति रहने व्यवस्था छ । निर्वाचित संचालकहरूलाई निर्वाचन अधिकृत अधिवक्ता लीलानाथ घिमिरेले प्रमाणपत्र हस्तान्तरण गर्नु भएको थियो ।

एभरेष्ट कलर ५ महिनाअघि प्राइभेट लिमिटेड कम्पनीबाट पब्लिक लिमिटेडमा रुपान्तरण भएको थियो । कम्पनीले १४ वर्षदेखि बहुराष्ट्रिय कम्पनी सरह उच्च गुणस्तरीय कलरहरू उपलब्ध गराउने नेपाली कम्पनीको रुपमा परिचित रहँदै आएको छ । स्वदेशी युवाहरू संगठित भई सहकारी मोडलमा एभरेष्ट कलर सुरु गरेका थिए । कम्पनीले नेपाली हावापानी सुहाउदो उच्च गुणस्तरका प्रिमियमदेखि ईकोनोमी ब्राण्डका विभिन्न प्रकारका रंगहरू उपलब्ध

गराइरहेको छ । कम्पनीले बाहिरी सतहको लागि १० वर्ष वारेन्टी भएको ब्रिलिएन्ट ड्याम्प फ्रफ, ७ वर्ष वारेन्टी भएको एभरगार्ड प्रिमियम इमल्सन, एभरसाइन एक्स्टेरियर इमल्सन र एभरकोट एक्स्टेरियर इमल्सन, भित्री सतहको लागि सफिर लगजरी इन्टेरियर, डाइसी प्रिमियम इन्टेरियर, बेल इन्टेरियर, फुच्चे बेल इन्टेरियर, एलियन इन्टेरियर इमल्सन, रोयल एक्रेलिक वासेबल डिस्टेम्पर, बेल एक्रेलिक डिस्टेम्पर, प्राइमर तर्फ प्रिमियम एक्टेरियर, इन्टेरियर प्राइमर, काठ तथा धातुमा प्रयोग हुने एभरल्याक हाइक्लास इनामेल, जुरेली सिन्थेटिक इनामेल, गैडा बजेट एसवाइएन, इनामेल तथा त्यसमा प्रयोग हुने उड प्राइमर, मेटल प्राइमर रेड अस्साइड, लगायतका आलमुनियम पेन्टस्, वाटर फ्रफिड, गोल्ड पेन्ट, फ्लोर अक्साइड पाउडर, आर्ट कार्यमा प्रयोग हुने एभरेष्ट च्वाइसलगायत औद्योगिक प्रयोजनको लागि प्रयोग हुने विभिन्न कलरहरू उत्पादन गर्दै आईरहेको छ । निकट भविष्यमा १२ वर्ष वारेन्टी भएको सुपर प्रिमियम एक्स्टेरियर इमल्सन बजारमा ल्याउने तयारी भईरहेको कम्पनीले जनाएको छ ।

अन्तराष्ट्रिय गुणस्तर व्यवस्थापन प्रमाणिकरण प्रमाण पत्र आइएसओ ९०००१:२०१५ प्राप्त गरिसकेको एभरेष्ट कलरले कुशल व्यवस्थापनको साथै उत्पादनहरूको गुणस्तर, वातावरण प्रभाव प्रतिको दायित्व, कार्यस्थलमा स्वास्थ्य र सुरक्षा आदिलाई मनन गरी अन्तराष्ट्रिय स्तरको प्रविधि तथा अत्याधुनिक मेसिनबाट उत्पादन तथा ल्याब टेस्ट गरी नेपाली बजारमा रंगहरू वितरण गरिरहेको छ ।

सूर्यदर्शन साकोसको १४ औं साधारण सभा सम्पन्न

मध्यपुर थिमि । थिमिको शंखधरचोक स्थित राष्ट्रिय विभूति शंखधर साख्वा:को प्रतिमा स्थल परिसरमा रहेको सूर्यदर्शन बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लिमिटेडको १४ औं वार्षिक साधारणसभाबाट गत मंसीर १ गते शनीवार थिमि बैक्वेटमा सम्पन्न भएको छ । कार्यक्रम मध्यपुर थिमि नगरपालिकाको सहकारी शाखा प्रमुख अभयन्द्र रन्जितको प्रमुख आतिथ्यतामा भएको कार्यक्रममा संस्थाका अध्यक्ष तथा सभाका सभापति चन्द्रकृष्ण श्रेष्ठले वार्षिक कार्ययोजना प्रस्तुत गरेको थियो ।

त्यस्तै कार्यक्रममा संस्थाका कोषाध्यक्ष दिनेश श्रेष्ठले आर्थिक प्रतिवेदन तथा लेखा समितिका संयोजक सूर्यमान श्रेष्ठबाट लेखा सुपरिवेक्षण प्रतिवेदन प्रस्तुत गरिएको थियो । त्यस्तै कार्यक्रममा सदस्यका छोराछोरी मध्येबाट एसईईमा उत्कृष्ट नतिजा ल्याउन सफल छात्रा दिलाशा श्रेष्ठ र छात्र गौरभ श्रेष्ठलाई सूर्यदर्शन मेधावी अवार्डबाट सम्मानित गरिएको थियो ।

साथै संस्थाले गत आर्थिक वर्षमा १३९८ सदस्यहरूबाट कुल पूँजी रु. २१,३२९,००० पुगेको र संस्थाले गत आर्थिक वर्षमा १ लाख त्रियोत्तर हजार सात सय अठार खुद नाफा गरेको संस्थाका व्यवस्थापक जीवन श्रेष्ठले जानकारी दिए ।

कार्यक्रममा मित्र सहकारीका प्रतिनिधिहरूको समेत सहभागिता रहेको थियो भने सहजीकरण संस्थाका सहसचिव सुनिल श्रेष्ठले गरेको कार्यक्रम थिमि बैक्वेटको सभाहलमा सम्पन्न भएको थियो ।

ओस्ला सहकारीको अध्यक्षमा पुन:रोशन बज्राचार्य

मध्यपुर थिमि । थिमिको दथुटोलमा रहेको ओस्ला बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लिमिटेडको १४ औं वार्षिक साधारणसभाबाट आगामी ४ वर्षका लागि अध्यक्षमा पुन: रोशन बज्राचार्य निर्वाचित भएको निर्वाचन प्रमुख भरत श्रेष्ठले जानकारी दिए । त्यसैगरी उपाध्यक्षमा दिक्ेश बज्राचार्य, सचिवमा नन्दु श्रेष्ठ र कोषाध्यक्षमा सुशील जोशी सर्वसम्मत निर्वाचित भएको छ । त्यसैगरी सदस्यहरूमा तुल्सीराम श्रेष्ठ, शम्भुजय श्रेष्ठ र प्रकाश शाक्य चयन भएको छ । त्यसैगरी लेखा सुपरिवेक्षण समितिमा ओम कृष्ण श्रेष्ठको संयोजकत्वमा सदस्यद्वय दिवेश श्रेष्ठ र सुधा श्रेष्ठ चयन भएको छ ।

गत शनीवार अध्यक्ष रोशनकाजी बज्राचार्यको सभापतित्वमा भएको १४ औं वार्षिक साधारण सभा सम्पन्न भएको थियो । कार्यक्रम वाद्य एवं नृत्य गुरु श्रीगोपाल प्रजापतिको प्रमुख आतिथ्यमा भएको थियो । कार्यक्रममा अध्यक्ष बज्राचार्यले संस्थाको वीर्षक प्रतिवेदन प्रस्तुत गर्दै शेयर सदस्यहरूको आर्थिक उन्नति, सामाजिक विकास, सांस्कृतिक उत्थानदेखि स्वास्थ्य शिक्षा एवं सीपविकासका कार्यक्रमलाई प्राथमिकता दिएको बताए । १९ सय ३३ जना शेयर सदस्य र ३ करोड शेयर पुँजी रहेको संस्थाको भावी नीति तथा कार्ययोजना बुदांगतरुपमा प्रस्तुत गरेको कार्यक्रममा संस्थाका सचिव दिक्ेश बज्राचार्यले संस्थाको वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन र कोषाध्यक्ष सुशील जोशीले आर्थिक प्रतिवेदन पेश गरेको थियो । संस्थाका उपाध्यक्ष नन्दु श्रेष्ठले स्वागत र सञ्चालक सदस्य शम्भुजय श्रेष्ठले धन्यवाद मन्तव्य व्यक्त गरेको कार्यक्रममा लेखा संयोजक प्रकाश शाक्यले लेखा सुपरिवेक्षण समितिको प्रतिवेदन प्रस्तुत गरेको थियो । कार्यक्रममा मध्यपुर थिमि नगरपालिकाका सहकारी शाखा प्रमुख अभयन्द्र रन्जित, ओस्ला नेपालका अध्यक्ष राजेश श्रेष्ठलगायतका वक्ताहरूले शुभकामना मन्तव्य व्यक्त गरेको थियो । कार्यक्रम शंखधर बैक्वेटमा भएको थियो ।

प्रवासी नेपाली मञ्च क्यानडाको अध्यक्षमा रमेश धिताल चयन

शिशिर सिंखडा, टोरण्टो । प्रवासी नेपाली मञ्च क्यानडाको अध्यक्षमा रमेश धिताल सहितको कार्यसमिति सर्वसम्मत चयन भएका छन् । समितिको उपाध्यक्षमा मदन अधिकारी, सचिवमा सन्दीप पौडेल, उपसचिवमा कृष्ण पराजुली र विमला कार्की चयन हुनु भएको छ । शनिवार भएको प्रवासी नेपाली मञ्च क्यानडाको चौथो अधिवेशनले सम्पूर्ण कार्यसमिति सर्वसम्मत चयन गरिएको निर्वाचन मण्डलका सचिव रविन्द्रराज घिमिरेले जानकारी दिनुभयो ।

२५ सदस्यीय कार्य समितिको सदस्यहरूमा लोक गुरुङ, केपी पन्त, सुदर्शन अधिकारी, सुजन खतिवडा, राजन पाईजा, दुर्गा केसी, अरविन पौडेल, राजु भट्टराई, रिंकु भट्टराई, प्रकाश ढकाल, दिनेश विष्ट, महेश विष्ट, सुदर्शन सापकोटा, सुरेश भट्टराई, हिमाल अर्याल,

तारा लामिछाने, उद्धिम न्यौपाने लगायत चयन हुनु भएको छ ।

उदघाटन कार्यक्रममा प्रमुख अतिथि प्रवासी नेपाली मञ्च अन्तर्राष्ट्रिय कमिटीका सचिवालय सदस्य तथा अमेरिका रिजन ईन्चार्ज प्रभुराम थापा, विशेष अतिथि प्रवासी नेपाली मञ्च अन्तर्राष्ट्रिय कमिटी सदस्य तथा महिला विभाग सदस्य कुन्ती थापा, विभाग उपप्रमुख जानकी कार्कीले शुभकामना मन्तव्य व्यक्त गर्नु भएको थियो ।

सो उदघाटन कार्यक्रममा एनआरएनए आईसीसीका सह कोषाध्यक्ष अभिमन्यु बस्नेत, प्रवासी नेपाली मञ्च क्यानडाका सल्लाहकार संयोजक तथा पुर्व अध्यक्ष रमेश थापा, एनआरएनए आईसीसी सदस्य हेमराज पाण्डे, जीपी फाउन्डेसनका अध्यक्ष केपी नितौरा, एनबीडीएका अध्यक्ष सुरेश गौतम, समाजसेवी सीता

संग्रौला, एनआरएनए क्यानडाका उपाध्यक्ष किरोज श्रेष्ठ, महासचिव चन्दा अधिकारी, एनसीएनसीका अध्यक्ष दिनेश खतिवडा, एनसीसीएसका चेयर पर्सन डा. थमनाथ अधिकारी, नेपाल हाउसका अध्यक्ष भुमीराज घिमिरे, पीएनसीसीका चेयर पर्सन केदार बस्नेत, एनसीएचसीका अध्यक्ष लिला भण्डारी, टीएनएससीका अध्यक्ष रविन्द्र लम्साल, एनपीआरसीका अध्यक्ष नेत्र भट्टराई, व्यावसायी डा.पुर्ण कंडेल, चितवन सोसाइटीका हरी भुसाल, एनआरएनए क्यानडाका पुर्व अध्यक्ष तथा रेडियो संचालक अनिल थापा, नेपाली जनसम्पर्क समितिका सुरेश रजौरे, लाली गुर्ाँस स्पोर्ट्स क्लबका अध्यक्ष क्रीजल केसी लगायतले आफ्ना भनाई राख्नुभएको थियो ।

अधिवेशनमा भौगोलिक विविधताका कारण भौतिक रुपमा उपस्थिति हुन नसकेका सदस्यहरूलाई जुम मार्फत उपस्थितिको व्यवस्था गरिएको थियो । जसमा ब्रिटिश कोलम्बियाबाट प्रवासी नेपाली मञ्च अन्तर्राष्ट्रिय समिति नेपाली लगानी प्रवर्द्धन विभाग सदस्य तथा एनआरएनए आईसिसि सदस्य भुवन खरेल, राजु भट्टराई, अल्वर्टाबाट सन्दिप पौडेल, अरविन पोखरेल, रिंकु वाग्ले लगायतको उपस्थिति रहेको थियो । प्रवासी नेपाली मञ्च क्यानडाका अध्यक्ष विश्वम्भर घिमिरेको अध्यक्षतामा भएको कार्यक्रममा उपाध्यक्ष वेदनिधि गौतमले स्वागत मन्तव्य व्यक्त गर्नुभएको थियो ।

बागलुङमा डिष्ट्रिक्ट ३२५ जे नेपालको दोस्रो क्याबिनेट बैठक सम्पन्न

बागलुङ । लायन्स इन्टरनेसनल मल्टिपल डिष्ट्रिक्ट ३२५ जे नेपालको दोस्रो क्याबिनेट बैठक बागलुङमा सम्पन्न भएको छ ।

नेपाल उद्योग वाणिज्य महासंघका अध्यक्ष चन्द्र प्रसाद ढकालको प्रमुख आतिथ्यतामा सम्पन्न कार्यक्रममा डिष्ट्रिक्टका विभिन्न पदमा सक्रिय लायन लिडरहरूलाई सम्मान तथा अवार्ड प्रदान गरिएको थियो ।

कार्यक्रममा बोल्दै प्रमुख अतिथि ढकालले लायन्स क्लबले गरेको सेवाका बारेमा जति प्रशंसा गरे पनि नपुग्ने बताए । उनले लायन्स क्लबले गर्ने सामाजिक कार्यहरूमा उद्योग

वाणिज्य महासंघ सहकार्य गर्न तयार रहेको बताए ।

डिष्ट्रिक्ट ३२५ जे नेपालका डिष्ट्रिक्ट गभर्नर लायन मिलन थापाले अगष्ट, सेप्टेम्बर र अक्टोबर महिनामा उत्कृष्ट हुन सफल लायन लिडरहरूलाई पिन, मेडल तथा सर्टिफिकेट प्रदान गरी सम्मान गरिन् । यसबाहेक कार्यक्रम सफल बनाउन सहयोग गर्ने अन्य लायन लिडरहरूलाई पनि डिष्ट्रिक्ट गभर्नर थापाले सम्मान गरिन् ।

धौलागिरी एरियाका सबै क्लबहरूको संयुक्त आयोजनामा भएको दोस्रो क्याबिनेट

बैठक कार्यक्रममा मल्टिपल डिष्ट्रिक्ट हंगर कोअर्डिनेटर लायन योगेन्द्र प्रधान, फस्ट पर्सन तथा मल्टिपल डिष्ट्रिक्ट कन्भेन्सन चियरपर्सन लायन ध्रुव बहादुर थापा, आईपिडीजी लायन हरिप्रसाद मरहट्टा, फस्ट भाईस डिष्ट्रिक्ट गभर्नर लायन मिलन बाबु मल्ल, सेकेन्ड भाईस डिष्ट्रिक्ट गभर्नर लायन प्रजापती बाँस्तोला, चिफ एडभाईजर लायन कुश प्रसाद मल्ली लगायतका लायन्स लिडरहरूले उपस्थित सबै लायन लिडरहरूलाई शुभकामना दिँदै सेवाका गतिविधि बढाउन आग्रह गरे । कार्यक्रममा बाल प्रतिभा, सामाजिक अभियन्ता प्रिन्सा रेग्मीले बालबालिका र अभिभावक बीचको सम्बन्धका बारेमा आफ्नो मन्तव्य दिएकी थिइन् ।

क्याबिनेट सेक्रेटरी लायन कृष्ण बहादुर अधिकारीले डिष्ट्रिक्टबाट भएका विभिन्न कार्यक्रमहरूको बारेमा संक्षिप्त जानकारी गराए । त्यस्तै क्याबिनेट ट्रेजरर लायन कल्पना थापाले आय व्यय विवरण प्रस्तुत गरेकी थिइन् ।

सिल्वर प्यालेस पार्टी भेन्यूमा भएको कार्यक्रममा बागमती, गोर्खा, गण्डकी तथा धौलागिरी क्षेत्रका विभिन्न पदमा रहेका क्याबिनेट अफिसर्स, क्लब प्रेसिडेन्ट लगायत करिब ७७० जनाको उपस्थिती रहेको डिष्ट्रिक्टका पिआरओ चिफ लायन रामराजा थापाले जानकारी दिए ।

इजरायली आक्रमणमा परि दुई सय बढी बालबालिकाको मृत्यु

एजेन्सी- इजरायलले हिजबुल्लाहलाई लक्षित गरी लेबनानमा गरेको आक्रमणमा दुई महिना भन्दा कम समयमा २०० भन्दा बढी बालबालिकाको मृत्यु भएको संयुक्त राष्ट्रसङ्घले मंगलवार जनाएको छ । यो कहाली लाग्दो घटनाले चिन्ताजनक अवस्था देखा परेको जनाउँदै राष्ट्रसङ्घीय बाल एजेन्सी युनिसेफका प्रवक्ता जेम्स एल्डरले बालबालिकाको मृत्यु र हिंसा रोक अत्यावश्यक रहेको बताए ।

उनका अनुसार लेबनानमा पछिल्लो दुई महिनामा हरेक दिन औसतमा तीन जना बालबालिकाको मृत्यु भएको छ भने एक हजार एक सय बढी बालबालिका घाइते भएका छन् । हिजबुल्लाहले गत वर्षको अक्टोबरमा गाजामा प्यालेस्टिनी उग्रवादी समूह हमासको समर्थनमा इजरायलमा रक्रेट प्रहार गर्न थालेको थियो ।

गत सेप्टेम्बर देखि, इजरायलले लेबनानमा हिजबुल्लाहको गढलाई लक्षित गर्दै व्यापक अभियान सञ्चालन गरेको छ, यद्यपि केही आक्रमणले इरान समर्थित समूहको नियन्त्रण बाहिरका क्षेत्रहरूमा प्रहार गरेका छन् । इजरायलमा हिजबुल्लाहको आक्रमणबाट भडप सुरु भएदेखि लेबनानमा तीन हजार ५०१ जना भन्दा बढी मानिसको मृत्यु भएको छ । गत वर्षको अक्टोबरमा गाजामा युद्ध सुरु भएदेखि लेबनानमा कम्तीमा २३१ बालबालिकाको मृत्यु भएको एल्डरले बताए ।

लेबनानमा पनि गाजामा जस्तै डरलाग्दो बालबालिकाको नरसंहार चलिरहेको बताउँदै उनले घरबारविहीन भएका लाखौं बालबालिकाहरू आधारभुत पूर्वाधार तथा चिकित्सा सुविधा अभावमा रहेको बताए । लेबनानी अधिकारीहरूका अनुसार नोभेम्बर-१५ देखि २०० भन्दा बढी स्वास्थ्य कर्मचारीहरूको मृत्यु भएको छ भने ३०० भन्दा बढी घाइते भएका छन् ।

अमेरिकी विशेष दूत होचस्टेन लेबनानमा

एजेन्सी - अमेरिकी विशेष दूत अमोस होचस्टेन अधिकारीहरूसँग युद्धविराम वार्ताका लागि मङ्गलवार लेबनान पुगेका छन् । हाल अमेरिका र फ्रान्सले इजरायल र हिजबोल्लाहबीच युद्धविरामको नेतृत्व गरेका छन् जसको नेतृत्व गर्दै होचस्टेन लेबनान पुगेका हुन् । सन् २०२३ अक्टोबर-७ को आक्रमणबाट गाजामा युद्ध सुरु भए देखि प्यालेस्टिनी सहयोगी हमासको समर्थनमा हिजबुल्लाहले गरेको आक्रमणमा करिब एक वर्षपछि, सेप्टेम्बर-२३ मा, इजरायलले सेना पठाउनु अघि लेबनानमा हवाई आक्रमण भएको छ ।

लेबनानका एक अधिकारीले अमेरिकी युद्धविराम प्रस्तावको बारेमा सरकारको सकारात्मक दृष्टिकोण रहेको बताए भने अर्का अधिकारीले लेबनान उहाँसँग निर्धारित बुँदामा समीक्षा गर्न होचस्टेनको आगमनको पर्खाइमा रहेको बताएका छन् । लेबनान भ्रमणको जानकारी गराउँदै अमेरिकी विदेश मन्त्रालयका प्रवक्ता म्याथ्यु मिलरले वासिङ्टनले लेबनान र इजरायली सरकार हरूसँग निर्धारित प्रस्तावहरूमा समन्वय गरिरहेको बताएका छन् ।

मिलरले अमेरिकाले राष्ट्रसङ्घीय सुरक्षा परिषद्को प्रस्ताव-१७०१ को 'पूर्ण कार्यान्वयन' को लागि दबाव दिइरहेको बताउँदै लेबनानी र राष्ट्रसङ्घीय सेना बाहेक सबै सेनाहरू इजरायलको सिमाना लेबनानबाट फिर्ता लिन आवश्यक रहेका बताए । इजरायली प्रधानमन्त्री बेन्जामिन नेतान्याहूले भने सम्झौता भए पनि इजरायलले उक्त समूहलाई पुनः निर्माण गर्नबाट रोकी हिजबुल्लाह विरुद्ध कारवाही गर्ने" बताए ।

यस अघि एक लेबनानी अधिकारीले अमेरिकी दूत लिसा जोनसनले विहीवार प्रधानमन्त्री नाजिब मिक्ताती र हिजबुल्लाह-सहयोगी संसदीय अध्यक्ष नबीह बेरीसँग उक्त योजना बारे छलफल गरेको बताए ।

कुनै सहमति भएमा अमेरिका र फ्रान्सले संयुक्त विज्ञप्ति जारी गने बताउँदै उनले ६० दिनको युद्धविराम पछि लेबनानले इजरायल नजिकैको दक्षिणी सीमा क्षेत्रमा सेना पुनः तैनाथ गर्ने बताए । लेबनानी अधिकारीहरूले गत वर्षको अक्टोबरमा भडप सुरु भएदेखि यस क्षेत्रमा तीन हजार ५१० भन्दा बढी मानिसको मृत्यु भएको तथा सेप्टेम्बरको अन्त्यदेखि सबैभन्दा बढी मृत्यु भएको बताएका छन् ।

काठमाडौं । मङ्सिर १६ मा हुन लागेको स्थानीय तह उपनिर्वाचनमा काठमाडौं जिल्लाको कीर्तिपुर नगरपालिकाको लागि हुन लागेको चुनावमा तेस्रो लिङ्गी महिला दीपक महर्जन (हनि) र राजीव महर्जन (मौनी)को उम्मेदवारी घोषणा भएको छ । उपेन्द्र यादव नेतृत्वको जनता समाजवादी पार्टी नेपाल (जसपा)ले कीर्तिपुर नगरपालिकाको नगर प्रमुखमा तेस्रो लिङ्गी महिला हनि र वडा नं ४ को वडाध्यक्षमा मौनीलाई उम्मेदवार बनाउने घोषणा गरेको हो ।

यौनिक तथा लैङ्गिक अल्पसङ्ख्यक समुदायको अधिकारका लागि वकालत गर्दै आएको मायाको पहिचान नेपालको पहलमा हनि नगर प्रमुख र मौनी वडाध्यक्ष पदमा उम्मेदवार बन्न सफल भएका हुन् । मायाको पहिचान नेपालले राजनीतिमा यौनिक तथा लैङ्गिक अल्पसङ्ख्यक समुदायको सहभागिता र प्रतिनिधित्वबारे गरेको छलफलमा हनि र मौनीले उम्मेदवार बन्ने चाहना व्यक्त गरेका थिए ।

उनीहरूको चाहना पुरा गर्न मायाको पहिचान नेपालले जसपा नेपालको कार्यालयमा पुर्‍याएर उम्मेदवार बनाउन आग्रह गर्‍यो । हामी हनि र मौनीलाई लिएर जसपा नेपालको पार्टी कार्यालय गयौं, उम्मेदवार बनाउन प्रस्ताव राख्यौं, मायाको पहिचान नेपालका सचिव सुरेन्द्र पाण्डेले भने, उहाँहरूले सकारात्मक रूपमा लिनुभयो, टिकट दिनुभयो, अब विजयी गराउन लाग्नेछौ । मायाको

पहिचान नेपालको कार्यालयमा शनिवार पत्रकार सम्मेलन गरेर हनि र मौनीले उम्मेदवारी घोषणा गरेका हुन ।

कार्यक्रममा जसपा नेपालका उपाध्यक्ष विद्युत् वज्राचार्यले राज्यको ध्यान नगएको अवस्थामा पार्टीको ध्यान जानु पर्छ भनेर तेस्रो लिङ्गीलाई उम्मेदवार बनाउने घोषणा गरेको बताए । उनले कीर्तिपुर नगरको नगर प्रमुख र वडाध्यक्षमा पार्टीका उम्मेदवारलाई निर्वाचित गराउन सिङ्गो पार्टी लागेको बताए ।

जसपा नेपालका केन्द्रीय सदस्य राजन केसी, सन्तोष सिलवाल, विना सिन्हा, केन्द्रीय निर्वाचन प्रतिनिधि मनोज वर्मा, केन्द्रीय पहिचान विभागका प्रतिनिधि विकास कान्छा ब्लोन, नेवा प्रदेश सदस्य राकेश श्रेष्ठ, मायाको पहिचान नेपालका सचिव सुरेन्द्र पाण्डे, नेपालमा दोस्रो पटक भएको मिस्टर गे हेन्डसमका उपाधि विजेता मनिन्द्र सिंह दनुवारलगायतले कीर्तिपुर नगरको पहिचानसँगै विकासका कामलाई अगाडी बढाउन पार्टीका उम्मेदवारको ठुलो भूमिका रहने विश्वास व्यक्त गरे ।

नगर प्रमुखका उम्मेदवार हनिले जसपा नेपालले उम्मेदवार बनाएकोमा गर्व लागेको बताए । उनले दबिएर बस्नु पर्ने अवस्थामा रहेका यौनिक तथा लैङ्गिक अल्पसङ्ख्यक समुदायको समस्या समाधानसँगै कीर्तिपुरको विकासमा महत्त्वपूर्ण योगदान गर्ने बताए । सबै खाले शोषण, उत्पीडन र विभेदको अन्त्य गर्न सधैं सङ्घर्षरत रहने शपथ खाएका हनिले कीर्तिपुर नगरपालिकामा

तेस्रो लिङ्गी महिलाको रूपमा पहिलो पटक उम्मेदवारी दिन लागेका हुन् ।

देशभरका स्थानीय तहको नेतृत्वमा पुरुष र महिला मात्र छन् । कीर्तिपुर नगरमा पहिलो पटक तेस्रो लिङ्गी महिलाले उम्मेदवारी घोषणा गरे लगत्तै नगरवासीमा चासो बढेको छ । हनिले हाम्रो सपनाको सहर, कीर्तिपुर नगर नारा राखेर आफ्ना प्रतिबद्धता पनि सार्वजनिक गरेकी छन् । इमानदारिता, निजी वा व्यक्तिगत स्वार्थबाट माथि उठेर स्वच्छ एवं नैतिक आचरणयुक्त जीवन बिताउनेछु, हनिले जसपा नेपालको शपथ लिँदै भनेकी छन्, स्वतन्त्रता, समानता, सामाजिक न्याय र समाजवादका लागि लडिरहनेछु ।

हनिको चुनावी प्रतिबद्धता सफा, स्वच्छ र सुन्दर कीर्तिपुरलाई भ्रष्टाचार मुक्त नगर बनाउने प्रतिबद्धता हनिले गरेकी छन् । विद्युतीय सुशासन सेवालाई प्रभावकारी बनाउने, युवा बेरोजगारी अन्त्य गर्ने र रोजगारीको व्यवस्था गर्ने मेयरका उम्मेदवार हनिको घोषणा पत्र सार्वजनिक भएको छ ।

उद्यमी बन्न प्रोत्साहन पुग्ने कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने, पदमार्गहरूको पहिचान

गर्ने र पर्यटकहरूका लागि घुम्नै पर्ने सहरका रूपमा विकास गर्ने उनको अर्को घोषणा छ । कर प्रणालीलाई न्यायसङ्गत बनाउने, घरजग्गा कर समायोजन गरेर राहत दिने र वृद्धवृद्धालाई घरमै स्वास्थ्य सेवा पुर्‍याउने प्रतिबद्धता हनिले गरेकी छन् ।

धार्मिक एवं पर्यटकीय सम्पदाहरूको संरक्षण गर्ने, हराउँदै गएका नेवा संस्कृतिको जर्गेना गर्ने र इन्द्रेणी पर्यटकको पहिलो गन्तव्यको रूपमा विकास गर्ने हनिको प्रतिबद्धता रहेको छ ।

ढल, खानेपानी, सडक बाटोको मर्मत, संहारको काम व्यवस्थित बनाउने र विकासमा जनताको सहभागितालाई सुनिश्चित गर्ने हनिको चुनावी प्रतिबद्धता छ । आधुनिक भौतिक पूर्वाधारको विकास गर्ने, वातावरण संरक्षणका लागि प्रदूषण नियन्त्रण गर्ने र पार्क तथा हरित क्षेत्र निर्माण गर्दै नगरवासीको जीवनस्तरमा वृद्धि गर्ने योजना पनि हनिले सार्वजनिक गरेका छन् ।

सामाजिक परिवर्तनको मूल मर्म विथोल्नेविरुद्ध मैत्रीपूर्ण वैचारिक सङ्घर्षलाई अगाडि बढाईने, यौनिक तथा लैङ्गिक अल्पसङ्ख्यक र उत्पीडित वर्ग समुदायलाई विकासको मूल

तीन दिने योग शिविर तथा भजन कार्यक्रम

मध्यपुर थिमि । नेवा: बस्तीको रूपमा रहेको थिमिका हरेक टोल टोलमा विहान बेलुका मन्दिर परिसर रहेको स्थान र लाछीहरूमा नियमित रूपमा भजन हुने गर्दछ । तर पछिल्लो समय यस प्रकारका भजन प्रति युवाहरूको आकर्षण कम हुँदै गएको र जेष्ठ नागरिकहरूसमेत स्वास्थ्य र विभिन्न कारणबाट सहभागितामा कमि हुँदै जाँदा भजन खल:हरू हराउँदै गइरहेको अवस्थामा मध्यपुर थिमिको लाछीटोलमा रहेका बासिन्दाहरू र युवाहरूको सक्रियतामा गत वर्ष लाछी टोल भजन खल:को स्थापना गरि प्रत्येक शनीवार, एकादशी र विभिन्न चाडपर्वहरूमा नियमित रूपमा भजन गर्न श्याम सुन्दर श्रेष्ठको अध्यक्षतामा भजन खल:को स्थापना भएको थियो ।

सोही भजन खल:को एक वर्ष पुगेको अवसर पारेर लाछीटोलमा ३ दिने योग शिविर तथा मंसीर १ गते बृहत भजन कार्यक्रम गरी स्थापना दिवस मनाएको अध्यक्ष श्रेष्ठले जानकारी दिए । साथै श्रेष्ठले आगामी दिनमा टोल छिमेकमा टोलबासीको स्वास्थ्य लगायत सांस्कृतिक कार्यमा निरन्तर कार्य गर्दै जाने योजना रहेको जानकारी दिए ।

थिमि टाइम्स

— छिमेकी तथा आफना साथीभाइको निन्दा गर्ने बानी परापूर्व कालबाटै मानिसको मनोरंजनको विषय बन्दै आएको छ ।

- प्रेमचन्द

सम्पादकीय

वायु प्रदूषणमा छत्र महामारीको जोखिम

अहिले बिश्वमा नै उष्णतामा बृद्धि भइरहेको छ । साथै कार्वन उत्सर्गतामा पनि विश्वका विकसित राष्ट्रहरु अग्रपंक्तिमा देखिएको कारण यसको बढी मार भने अल्पविकसित र कमजोर राष्ट्रहरुमा देखिएको छ । हाम्रै देशमा पनि उत्तरतिरका मनमोहक हिमाल श्रृङ्खलामा बाह्रै महिना देखिने हिउँ देखिन छाडेको छ ।

यसले विश्वकै अति घनत्व भएका शहरहरु मानव जनजीवनको लागि घाटक बन्दै गइरहेको छ । यो विषय अहिले विश्वकै लागि पनि टाउको दुखाईको विषय बनेको छ । भारतको राजधानी नयाँ दिल्ली र यसको वरपरको हावा सास फेर्ने नहुने गरी प्रदूषित भएको समाचार प्रकाशित भएको छ । यो वर्ष नयाँ दिल्ली क्षेत्रको वायु पहिले नै ‘ अतिविषाक्त’ भइसकेको थियो । सरकारले बढी वायु प्रदूषण गर्ने केही सवारी साधन चलाउन रोक लगाएको छ ।

त्यस्तै पाकिस्तानको पञ्जाब सरकारले अत्याधिक वायु प्रदूषणका कारण लाहोर र मुल्तान क्षेत्रमा ‘स्वास्थ्य सङ्कटकाल’को घोषणा गर्दै लकडाउन गरेको छ । बजार, कलकारखाना, विद्यालयलगायत जनजीवनसँग सम्बन्धित सबै क्षेत्र केही दिन बन्द गर्ने घोषणा गरेको छ । साथै हाम्रै देशको राजधानीको रुपमा रहेको काठमाडौँको वायु प्रदूषणको स्तर पनि निकै खराब भइसकेको छ । यो स्तर बिश्वकै दश ठूला शहर भित्र प्रदुषित शहरको रुपमा रहेको बिश्व स्वास्थ्य संघको प्रतिवेदनमा उल्लेख गरिएकोले यहाँको संवेदनशील समूहका लागि हावामा सास फेर्नु ‘जोखिमपूर्ण’ बन्दै गएको छ । मूलतः दमका रोगी, बूढापाका र बालबालिकालगायत लामो समय घर बाहिर हिँडडुल वा कामकाज गर्नु नहुने बताइएको छ ।

तर सरकारी तहबाट वायु प्रदूषण नियन्त्रणका लागि कुनै ठोस प्रयास गरिएको छैन । काठमाडौँ शहर चारैतर्फ पहाडले घेरिएको खोचमा रहेको कारण उपत्यकाबाट प्रदूषित हावा बिरलै बाहिर निस्कन्छ । ठूलो हावा हुरी वा वर्षा नहुँदासम्म यहाँको वायु प्रदूषण कम हुँदैन ।

तर, सरकारले विधि र निषेधका उपायहरु अपनाउने हो भने सायद सास फेर्नसम्म हुनेगरी वायु स्वच्छ बनाउन सकिन्छ । हावालाई विषालु बनाउन तत्त्व विशेषगरी धुवाँ र धुलो नियन्त्रण गर्ने प्रयास गरिएमा पानी नपर्दासम्म वायु प्रदूषण बढ्ने क्रम रोकिन सक्छ ।

प्रदूषणको मापदण्ड पूरा नगर्ने सवारी साधनले फाल्ने धुँवाआदि काठमाडौँका मूल प्रदूषक मानिन्छन् । हावालाई थप बिखालु नबनाउने हो भने यिनलाई नियन्त्रण गर्नुपर्छ । सडकमा सवारी साधन नियन्त्रण गरे तत्काल वायु प्रदूषण कम हुनसक्छ तर त्यो उपाय व्यवहारमा उतै सहज हुँदैन । तर, प्रदूषणको जाँच प्रभावकारीरूपमा गर्ने हो भने पक्कै पनि सवारी साधनबाट हुने प्रदूषण रोक्न सकिन्छ । तत्कालका लागि केही समय आलोपालो पद्धति अपनाए पनि वायु प्रदूषण कम हुनेछ ।

निर्माण कार्यबाट धुलो उँड्न नदिनुका साथै इटाभट्टाबाट पनि धुलो र धुवाको मात्र कम गर्न विभिन्न उपाय अपनाउन सकिन्छ । वायु मण्डलमा धुवाँ थपिने गरी खुला ठाउँमा फोहोर र घुरान पोल्न रोक जनचेतना र निगरानी बढाउनुपर्छ । सास फेर्ने हावा नै बिखालु भएपछि जनजीवन स्वस्थ हुने त कल्पना गर्न सकिँदैन । यसैले विषालु हावामा सास फेर्न नपर्ने बनाउन केही प्रयास नगर्ने शासकहरूले जनस्वास्थ्यको चिन्ता गर्नु जनताको उपहास गरेजस्तै हो ।

अहिले तीनै तहका सरकारका देशमा स्वास्थ्य र शिक्षा सहजताको लागि नारा दिइरहेको छ । तर मानवजनजीवनको लागि अत्यावश्यक रहेको वायुमण्डल दुषित हुन नदिनको लागि कुनै ठोस कदम चालेको देखिदैन । यसमा समुदायस्तर पनि चिन्तित भएको देखिदैन । वायु प्रदूषणले ‘छत्र महामारी’को रूप लिइरहेको अवस्था छ । तीन तहको रुपमा रहेको सरकार पनि जनताप्राति उत्तरदायी हुन आवश्यक छ । सरकारहरूले पनि तत्काल वायु प्रदूषण रोक्न आवश्यक नीति तथा संरचना निर्माण गरेर हामीले बाँच्नको लागि स्वास फेर्न आवश्यक हावा स्वच्छ बनाउन सम्भावित प्रयत्न गर्दै जनस्वास्थ्य प्रति कार्य गरोस् ।

विस्तृत शान्ति सम्झौताको १८ वर्ष : कानुनी उल्लंघन हट्यो तर हटेन पीडितमा न्याय नपाउने चिन्ता

● डाकमान राई

काठमाडौँ : १० वर्ष रणभूमि बनेको नेपाल शान्तिपूर्ण बाटोमा अघि बढेको अर्थात् विस्तृत शान्ति सम्झौता भएको १८ वर्ष पूरा भएको छ। २०६३ मंसिर ५ मा तत्कालीन सरकार र सशस्त्र विद्रोही माओवादीबीच द्वन्द्वको विधिवत् अन्त्य गरेर शान्तिपूर्ण ढंगले अघि बढ्ने सहमति भएको थियो।

विस्तृत शान्ति सम्झौतामा तत्कालीन प्रधानमन्त्री गिरिजाप्रसाद कोइराला र माओवादीका अध्यक्ष पुष्पकमल दाहाल प्रचण्डले हस्ताक्षर गरेका थिए। दिगो शान्ति कायम गर्न शान्ति सम्झौतामा सेना समायोजन तथा हतियार व्यवस्थापन, संविधानसभामार्फत संविधान निर्माण तथा कार्यान्वयन र संक्रमणकालीन न्यायलाई ढुंगोमा पुर्‍याउने विषय विशेष प्राथमिकतामा राखिएका थिए।

तीमध्ये २ विषय टुंगिए पनि संक्रमणकालीन न्यायको मुख्य काम नै बाँकी छ- त्यो हो पीडितलाई न्याय। राजनीतिक दलहरूले यसलाई पालैपालो सत्ताको भन्दा बनाउँदा विस्तृत शान्ति सम्झौता भई राजनीतिक परिवर्तनसहित देश निकै अगाडि बढिसक्दा पनि यो विषय अलमलिएको हो।

यसबीचमा शान्ति सम्झौताका हस्ताक्षरकर्ता प्रचण्ड स्वयंले तीन पटक सत्ताको नेतृत्व गरे। अर्का हस्ताक्षरकर्ता दिवंगत कोइरालाको पार्टी नेपाली कांग्रेस पनि कहिले सारथी बनेर त कहिले आफैँ नेतृत्वमा पुग्यो। अर्को दल एमालेसमेत पटक-पटक देशको नेतृत्व गरे पनि पीडितसम्म न्याय पुग्न सकेन।

सम्झौताअनुसार ६ महिनामा गर्नुपर्ने कामका लागि ८ वर्षपछि विसं २०७१ मा संक्रमणकालीन न्यायसम्बन्धी ऐन बन्थ्यो तर गम्भीर मानवअधिकार उल्लंघनका दोषीलाई आममाफी दिने प्रावधान राखिएपछि यो विषय विवादमा तानियो।

त्यसपछि ऐनको उक्त व्यवस्थालाई बदर गर्दै सर्वोच्च अदालतले त्यसमा संशोधन गर्न आदेश दिएको थियो। सर्वोच्चको आदेशपछि संक्रमणकालीन न्यायसम्बन्धी (टिआरसी) ऐन, २०७१ लाई संशोधन गर्न बनेको विधेयक लामो समय गिजोलियो।

राष्ट्रिय तथा अन्तरराष्ट्रिय स्तरबाट दबाव थेगिनसक्नु भएपछि भने यससम्बन्धी कानून संशोधनमा दलहरू सहमत भए। साउन ३० मा प्रतिनिधिसभा र ६ भदौमा राष्ट्रियसभाबाट पारित भएको टिआरसी संशोधित ऐन भदौ १३ मै राष्ट्रपतिबाट प्रमाणीकरण भएर कार्यान्वयनमा गइसकेको छ।

तर कानुनी बाटो खुला भए पनि बाँकी प्रक्रिया निकै सुस्त देखिन्छ। कानून संशोधनपछि ३ महिनाको अवधिमा संक्रमणकालीन न्यायसम्बन्धी २ आयोगमा पदाधिकारी सिफारिस गर्ने समिति बनाउनु नै सरकारको प्रगति हो।

२०७१ असारदेखि पदाधिकारीविहीन भएका सत्य निरुपण तथा मेलमिलाप आयोग र बेपत्ता पारिएका व्यक्तिकोहरूको छानबिन आयोगमा पदाधिकारी नियुक्तिका लागि सरकारले कात्तिक २ मा सिफारिस समिति बनाएको हो।

पूर्व प्रधान्यायाधीश ओमप्रकाश मिश्रको अध्यक्षतामा बनेको समितिमा मानवअधिकार आयोगका आयुक्त मनोज दवाडी, पूर्वराजदूत अर्जुनबहादुर कार्की, आदिवासी जनजाति महिला महासंघकी संस्थापक अध्यक्ष स्टेला तामाङ र पूर्वमहान्यायाधिवक्ता खम्बवहादुर खाती सदस्य छन्। उक्त समितिले छनोट प्रक्रियाको मस्यौदा तयार पारेर पदाधिकारीका लागि दरखास्त माग गर्नुबाहेक थप प्रगति गरेको छैन। अन्तिम पटक थपिएको म्याद मंगलवार (मंसिर ४) मा सकिएको छ।

समिति सदस्य खातीले थप आवेदकहरूवारे थप अध्ययन गरेर अरु प्रक्रिया अघि बढाउने बताए। ‘अब आवेदकहरूको स्टडी गर्छौं। त्यसपछि मानव अधिकारसम्बन्धी विशेष योगदान गर्न सक्नेहरूको संक्षिप्त सूची तयार हुन्छ। उहाँहरूसँग पनि थप छलफल गरेर क्रमशः नियुक्तिको प्रक्रियालाई छिट्टै ढुंग्याउने गरी काम गर्छौं।’

कानून संशोधन भए पनि सुस्त गतिमा भइरहेको कामलाई तीव्रता दिएर पीडितलाई छिटो न्याय दिलाउनुपर्नेमा पक्षमा माओवादी छ। माओवादी उपाध्यक्ष एवं प्रवक्ता अग्नि सापकोटा अघि काम अघि बढिरहेको बेला अरु टिप्पणी नगरे पनि छिटो हुनुपर्नेमा जोड दिन्छन्।

‘कानून संशोधन भइसक्यो, अहिले आयोगहरूमा पदाधिकारी नियुक्तिको काम अघि बढ्दै होला। यसमा थप टिप्पणी गर्दा भन् विग्रेला’, उनी भन्छन्, ‘तर यो अझ छिटो भईदियोस् भन्ने हाम्रो चाहना हो।’

‘ढिला न्याय भनेको अन्याय हो’ कानुनी अड्चन हटिसकेपछि न्याय निरुपणका अन्य प्रक्रियामा ढिला गर्न नहुनेमा मानव अधिकारकर्मी जोड दिन्छन्। अब थप ढिला गरिए वा केही गरी यस पटकको प्रयास सार्थक नबनेमा अर्को भन्फट आइलाग्ने मानव अधिकार आयोगका पूर्वसदस्य गौरी प्रधान बताउँछन्।

उनी भन्छन्, ‘ढिला न्याय दिनु भनेको अन्याय गर्नु हो। एकदमै ढिलो भइसक्यो। अहिले कानून संशोधन भएर पनि थप ढिला भइरहेको छ। अब छिटो गरिएन वा सार्थक हुन सकेन भने भन् अर्को भन्फट र संकट हुन्छ।

विगतमा आफूलाई सहज हुनेगरी आयोगहरूमा पदाधिकारी नियुक्त हुँदा न्याय निष्कर्षमा पुग्न नसकेकोले अब भने स्वतन्त्र र क्षमतावानलाई त्यो जिम्मेवारी दिनुपर्ने मानव अधिकारकर्मी प्रधान जोड दिन्छन्।

‘अब पीडित पक्षलाई पनि स्वीकार्य हुने, अन्तरराष्ट्रिय समुदायलाई पनि स्वीकार्य हुने र मानव अधिकारको क्षेत्रमा पनि स्वीकार्य हुने हुनुपर्‍यो। यसअघिको जस्तो आफूलाई सहज हुने खालको मान्छे राख्ने गरिनु हुँदैन। आयोग त गठन गर्‍यो तर स्वतन्त्र ढंगले काम गर्न पाएन भने अपठ्यारो हुन्छ,’ उनी भन्छन्, ‘त्यसकारण त्यस्तो व्यक्ति आउनुपर्‍यो, जसले यो यो नीतिअनुसार यो हुन्छ र त्यो हुँदैन भन्ने सक्नुपर्छ। आवश्यक प्रमाणहरू खोज्न सक्ने, समन्वय गर्न सक्ने, यसअघि आयोगले फेला पारेका प्रमाण वा दस्तावेजहरूलाई सही ढंगले अध्ययन गर्न सक्ने, आवश्यक परे थप स्थलगत अध्ययन गरेर सत्यतथ्य प्रमाणित गर्न सक्ने

हुनुपर्छ।’

साथै सरकारले आयोगलाई कुनै स्रोत साधनको कमी नहुनेमा पनि ध्यान पुर्‍याउनुपर्ने प्रधान बताउँछन्। उनी भन्छन्, ‘प्राविधिक टोली पनि चाहिन्छ। अन्य स्रोतसाधन अभाव हुन सक्छ, त्यस्ता कुरामा पनि ध्यान पुर्‍याउनुपर्छ र चाँडोभन्दा चाँडो पीडितसम्म न्याय पुर्‍याउनुपर्छ।’

पीडित चिन्तामै लामो समयसम्म न्याय नपाएर निराश बन्दै गएका पीडितहरू भने कानून संशोधनपछि अन्य प्रक्रिया अघि बढिरहँदा पनि न्याय पाउनेमा सशंकित नै देखिन्छन्। वरिष्ठ अधिवक्तासमेत रहेका बेपत्ता परिवार समाजका संस्थापक अध्यक्ष एकराज भण्डारी दलहरूकै स्वार्थले कानुनी बाटो खुलेपछि पनि ढिला भएको र आयोगहरू बने पनि पीडितहरूले साँच्चिकै न्याय पाउनेमा आशंका व्यक्त गर्छन्।

कानून र आयोग निर्माणभन्दा महत्वपूर्ण विषय पीडितको सन्तुष्टि भएको भण्डारीको बुझाइ छ। ‘हिजो जुन कुरा थिएन र आयोगले काम गर्न सकेको थिएन र आजको कानूनमा त्यस्तो के छ, जसकारण तुरुन्त शान्ति प्रक्रियाका सबै विषय टुंगिन्छन्? यसमा कुनै सुनिश्चितता छैन’, उनी भन्छन्, ‘ठूलो विषय भनेको त वास्तविक पीडितको पीडालाई हल गर्न कुरा हो नि! तर यिनीहरू (राजनीतिक दल)ले गरेनन्/गर्दैनन्। कानून त ल्याए, अब आयोग पनि बनाउला, तर शान्ति प्रक्रिया टुंगिदैन।’

पीडितको वास्तविक मर्का कसैले कहिल्यै नबुझेको भण्डारीको गुनासो छ। ‘पीडितको वास्तविक मर्का कसैले बुझेनन्। हाम्रो परिवार गुमेको छ सम्मान गरिदेऊ, बुढा बाउआमा, छोराछोरी क्यान्सर र मृगौलापीडित छन् हेरचाह गरिदेऊ, बेरोजगार भएर हैरान छ कमसेकम एउटा व्यवस्था गरिदेऊ भनेको न हो’, उनी भन्छन्, ‘तर काम किन भएन भने सरकार कसको दलको, दल कसको नेताको, नेता कसको दलालको भए। सबै दलालहरूले किन्ने र बिक्री हुने भाछन्, कसरी हुन्छ पीडितलाई न्याय?’

थाहाखबर

जन्म, मृत्यु, विवाह, सम्बन्ध विच्छेद र बसाई सराई जस्ता व्यक्तिगत घटना घटेको ३५ दिन भित्र निःशुल्क रुपमा वडा कार्यालयमा दर्ता गरौं र गराऔं ।

जन्म

जन्म दर्ता नराख्दा कानिने काजजालहरूः

- अमा वा बाबुको बमरिस्ता,
- स्वस्थ संस्था वा अस्पतालमा जन्म भएको भए उक्त संस्थाबाट जारी जन्म प्रमाणित काज,
- घरमा जन्म भएको हकमा पहिल्लो खोप काई
- विदेशी भएमा, बाबु आमाको राहती प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि तथा सम्बन्धित स्वास्थ्य तहको वडामा बसोबास रहेको प्रमाण
- बाबु बेपत्ता वा देउता बाह्य बन्नुको भए सो सम्बन्धी प्रदुरी प्रतियुक्त

मृत्यु

मृत्यु दर्ताका लागि कानिने काजजालहरूः

- मुलको मारिहकालको प्रमाणपत्र (मारिहकाल बनेको भएमा) वा जम्मात (मारिहकाल बनेको भएमा),
- मुलको मारिहकाल
- मुलक विदेशी भएमा मुलक र मुलको राहती, प्रमाणित तथा निज तन्त्र ब्रह्ममा बसोबास गरेको प्रमाण, सम्बन्धित मुलको नेपालस्थित कुटुमीक विदेशको विकारिण
- स्वस्थ संस्थामा मृत्यु भएमा मुलको प्रमाण

विवाह

विवाह दर्ता नराख्दा कानिने काजजालहरूः

- विवाह दर्ता गर्ने पति र पत्नी दुवै मुलक हुनुपर्छ ।
- दुवैवा दुवैहीको मारिहकाल प्रमाणपत्र वा राखिपत्ता खुले काजज ।
- दुवैवा वा दुवैही दुवैको हातै चिमेको अटो चार्डको फोटो,
- अदालतबाट नया काजम भएको अवस्थामा नया काजको काजज
- कुनै एकजना विदेशमा रहेमा विदेश निश्च वेपत्ता विदेशबाट प्रमाणित अधिकृत बरिहामा

सम्बन्ध विच्छेद

सम्बन्ध विच्छेद दर्ता नराख्दा कानिने काजजालहरूः

- मुलको मारिहकाल प्रमाणपत्र,
- अदालतबाट सम्बन्ध विच्छेद भएको फैसला,
- विदेशीमा सम्बन्ध विच्छेद भएको हकमा त्यहीको प्रचलित काजज अनुसार सम्बन्ध विच्छेद भएको प्रमाणपत्र र कुटुमीक विदेशबाट प्रमाणित भएका अर्जो भागका काजजाललाई मोटरी पलिसबाट अनुवाद गरेको वा कम्प्युटर सेवा विभाजबाट प्रमाणिकरण गरेको सक्कल प्रत ।

बसाई सराई

बसाई सराई दर्ताका लागि कानिने काजजालहरूः

- बसाई सराई जस्ता व्यक्तिगत काजजालहरूः
 - सकल हस्तान्तरण करार
 - बसाई सराई गरेर जने मुलको मारिहकालको प्रमाणपत्र,
 - १५ वर्ष मुलका मारिहकालको हकमा जन्म दर्ताको प्रमाणपत्र र १५ वर्ष भन्दा माथिका मारिहकालको हकमा मारिहकाल र मारिहकाल अनुसार जम्मातको प्रमाणपत्र
 - चरित्रपत्र बन्नुको मुलको को मारिहकाल जन्म दर्ता गरेपछि मात्र बसाई सराई दर्ता गर्नुपर्छ ।
- बसाई सराई अर्जोमा कानिने काजजालहरूः
 - सकल हस्तान्तरण करार
 - बसाई सराई गरेर अर्जो बरिहामा वा मुलको मारिहकाल

बसाई सराई गरेर अर्जो (जुन ठोडबाट जन्म लाग्नुको हो) र अर्जोदा (सकल लाग्नुको बसो ठोड) दुवै ठोडमा घटना हुन गर्नुपर्छ ।

राजस्व उठाउन र बजार चलायमान बनाउन यी निर्णय गर्ने कि सरकार !

रूषा थापा

हरेक हप्ता सोमवार र बिहिबार दुई दिन मन्त्रिपरिषद् बैठक बस्ने गरिन्छ । क्याबिनेट बैठक एकै दिन बसेपनि देश र जनताको हितमा दर्जनौं निर्णय गर्न सक्छ । सरकारी स्वामित्वको महालेखा परीक्षकको कार्यालयअनुसार चालु आर्थिक वर्षको पछिल्लो चार महिना (साउनदेखि कात्तिकसम्म) मा आम्दानीभन्दा खर्च बढी भएको छ ।

यस अवधिमा राज्यको ढुकुटीमा तीन खर्ब राजस्व संकलन हुँदा खर्च भने चार खर्ब बढी भएको तथ्यांक छ । राजस्व संकलन गर्न सरकारको अधिकार, दायित्व र कर्तव्य सबै हो । राजस्व उठाउने काम सरकारले मात्र गर्न सक्छ । यद्यपि, पछिल्लो समय राज्यको ढुकुटीमा निकै कम राजस्व संकलन हुन थालेको छ ।

राजस्व नउठेपछि, अर्थमन्त्री विष्णु पौडेलले कर्मचारीमाथि आक्रोश समेत पोख्दै आएका छन् । अर्थमन्त्रीले जतिसुकै कराएपनि राजस्व उठ्ने छैन । किनकि सरकारी कर्मचारी भनेकै दिन कटाउने, मानो चटाउने हुन् । उनीहरूले जागिर मात्र खाएका हुन् । त्यसैले, अब प्रधानमन्त्री केपीशर्मा ओलीले भाषण गरेर, उद्घाटन गरेर समय खेर फाल्ने होइन ।

धमाधम मन्त्रिपरिषद्मार्फत निर्णय गर्ने हो । विदेशी ऋण मिनाहा गर्नका लागि पत्र लेख्नुपर्छ । र, जनप्रतिनिधिहरूलाई दिएको तलब, सेवासुविधा कटौती गर्नुपर्छ । कर्मचारीलाई मासिक रुपमा नभई काम गरेको आधारमा घण्टाको हिसाबले तलब दिनुपर्छ । उनीहरूलाई दिइएको पोशाक, सरकारी गाडी वा सेवासुविधा पनि कटौती गरिनुपर्छ ।

कर्मचारी र जनप्रतिनिधिको अनावश्यक देश-विदेश भ्रमणमा पनि रोक लगाउनुपर्छ । यता, आवश्यकताभन्दा बढी करार, ज्यालाका कर्मचारी पनि हटाउनुपर्छ । सरकारी गाडी किन्नु रोकनुपर्छ । अहिले सरकारी कर्मचारी र जनप्रतिनिधिहरू आफुखुशी गाडी किन्छन् । अर्थ मन्त्रालय पनि गाडी किन्ने भन्नेबित्तिकै बजेट दिन्छ ।

फेरि किनिएका गाडीको अवस्था कस्तो छ ? भनेर चाँहि निगरानी गर्दैन । कर्मचारी र जनप्रतिनिधिहरू नयाँ गाडी किनेको केही समयमै थन्काउँछन् अनि फेरि गाडी किन्न बजेट माग्छन् । अहिले अधिकांश सरकारी कार्यालयमा सरकारी गाडी अलपत्र अवस्थामा भेटिन्छन् । त्यसैले, अब सरकारी गाडी किन्नमा पनि प्रतिबन्ध लगाउनुपर्छ ।

कर्मचारी र जनप्रतिनिधिलाई सरकारी गाडी दिने सरकारले रोक लगाउन आवश्यक छ । किनकि उनीहरूलाई मासिक रुपमा तलब, भत्ता दिएपछि किन गाडी दिइरहनु पर्‍यो ? कर्मचारी वा जनप्रतिनिधि हिँडेर कार्यालय आओस् या गाडीमा त्यो सर्वसाधारणको चासोको विषय होइन । त्यसकारण अब सरकारले कर्मचारी र जनप्रतिनिधिलाई गाडी दिन, किन्नु, चढ्नुमा रोक लगाउनुपर्छ ।

बहाल कर तिर्न उपप्रमुखको आग्रह

मध्यपुर थिमि नगरपालिकाले आर्थिक वर्ष २०८१-८२ देखि लागुहुने गरि बहाल करमा ५% छुट सुविधा लागू गरेको छ । जस अनुसार आवासिय रुपमा घरभाडामा लगाएका घरधनिहरूलाई लक्षित गरि छुट सुविधा अगाडि बढाएको मध्यपुर थिमि नगरपालिकाको उपप्रमुख विजय कृष्ण श्रेष्ठले जानकारी गराए । अहिले आवासिय रुपमा घर भाडामा लगाएका घरधनीहरूले घर बहाल कर कम मात्रै बुझाएका छन् । जसले गर्दा आम्दानीको स्रोत देखाउन नसक्ने, घरभाडामा बस्ने ब्यक्तिले गैह्र कानुनी काम गरे घरधनी समस्यामा पर्ने, भाडा नबुझाए भाडा उठाउन कानुनीरुपमा

अर्को मुख्य कुरा खाजा । सरकारी कार्यालयहरूमा दिनहुँजसो बैठक बस्ने गरिएको छ । कुनै

विषय नै नभएपनि बैठक बसिन्छ । त्यो पनि कार्यालय समयबाहेक । कार्यालय समयमा कर्मचारी, जनप्रतिनिधिहरू बैठक बस्दैनन् । किनकि त्यो बेला बसेमा भत्ता पाइदैन । बैठक बस्दा पाँच जना सहभागी भएमा २० जनाका लागि खाजा ल्याइन्छ ।

त्यो पनि महँगा महँगा । पानी पनि बाहिरैबाट ल्याइन्छ । मिनिरल वाटर । कुनै पनि सरकारी कार्यालयमा एक चोटी बैठक बस्दा लाखौं रकम सिद्धिने गरेको छ । त्यसैले, अब सरकारले अत्यावश्यकबाहेक अन्य समयमा सरकारी कार्यालयमा बैठक बस्नु पनि रोक लगाउनुपर्छ । साथै, बैठकमा महँगा खाजा, पानीको प्रयोगमा पनि प्रतिबन्ध लगाउनुपर्छ ।

पछिल्लो समय त कर्मचारी र जनप्रतिनिधिमा नयाँ प्रवृत्ति देखिन थालेको छ । कार्यालय खाली हुँदाहुँदै उनीहरू महँगा होटलमा बैठक बस्छन् । जसले एकै पटक लाखौं रकम खर्चिने गरेको छ । हामी सर्वसाधारण जनता दिनरात पसिना बगाएर काम गरी राज्यलाई कर तिर्ने अनि कर्मचारी, जनप्रतिनिधिहरू चाँहि त्यसमा मोजमस्ती गर्ने ।

अब यो कदापि सहनीय हुदैन । राज्यको ढुकुटीमा राजस्व उठ्नु छोडिसक्‍यो । तर, कर्मचारी, जनप्रतिनिधिलाई केही मतलब नै छैन । उनीहरूलाई कसरी लुट्ने भन्ने मात्र छ । ज्येष्ठ नागरिक, एकल महिला, अपांगता भएका व्यक्तिलाई सरकारले सामाजिक सुरक्षा भत्ता दिदै आएको छ । चुनावको समयमा प्रायजसो राजनीतिक दलहरूले सरकारमा पुगेपछि यो भत्ता बढाइदिने दावी गर्ने गर्छन् ।

तर, राज्यको ढुकुटीमा पैसा भए त बढाउनु नि । अहिले यँही भत्ता दिन पनि सरकारलाई हम्मैहम्मै परिसक्‍यो । त्यसकारण अब सरकारले सामाजिक सुरक्षा भत्ता दिनमा रोक लगाउनुपर्छ । साथै, हामी नागरिकले पनि देशै धितो राखेर विदेशीबाट ऋण लिएर दिइएको भत्ता लिन छोड्नुपर्छ । मुलुक आर्थिक संकटमा छ । बजार मन्दीमा छ ।

मानिसहरूले पाँच सय र हजारको नोट भटाभट लुकाएका छन् । बजारमा लगानी गर्न कोही चाहँदैनन् । किनकि जुनसुकै क्षेत्र जोखिमपूर्ण मात्र छ । फेरि लगानी गरिएन भने कसरी राजस्व उठ्छ ? कसरी रोजगारी सिर्जना हुन्छ ? कसरी बजार चलायमान हुन्छ ? बजारमा हाल देखिएको मन्दी हटाउन सरकारले पाँच सय र हजारको नोटमा तत्काल प्रतिबन्ध लगाउन आवश्यक छ ।

यो नोटको प्रयोग बन्द गरी दुई सय वा दुई हजारको नयाँ नोट निकाल्नुपर्छ । यसो गरेमा अहिले लुकाइएको सबै पैसा बाहिरिनेछ । बजारलाई मन्दीबाट हटाउन पैसा चलायमान हुन आवश्यक हुन्छ । तर, बजारमा पैसा नै नभएपछि कसरी मन्दी हट्छ । फेरि सरकार पनि बजारलाई पहिल्यैकै अवस्थामा फर्काउन कुनै ठोस निर्णय गर्न सक्दैन ।

समस्यामा पर्ने जस्ता धेरै समस्याहरू हुने अवस्था रहेको तर करको दर १०% हुँदा तिर्न नसकिरहेको अवस्थालाई मध्यनजर गर्दै यो वर्ष देखि करको दर १०% वाट घटाएर ५% मात्रै कायम गर्दा करको भार कम हुने भएकोले नगरवासीहरू यो योजनामा जोडिने र आफ्नो आम्दानीको प्रमाणिकरणमा सहयोग मिल्ने विश्वास व्यक्त गरे ।

घरभाडा कर किन तिर्ने त ?

१. आम्दानिको स्रोत प्रमाणित गर्न

२. भाडामा रहेका ब्यक्तिहरूको पहिचान गर्न ।

३. भाडामा राख्दा पहिचानको कारण हुनसक्ने सम्भावित खतराबाट जोगिन ।

त्यसैले, अब सरकारले ठोस निर्णय गर्नुपर्छ । देश र जनता दुवैको हितका लागि निर्णय गर्नुपर्छ । नाकि सीमित व्यापारी, व्यवसायी वा दलालका लागि । क्याबिनेट बैठकको महत्त्व नै देश र जनताका लागि निर्णय वा काम गर्नु हो । विडम्बना, हामी कहाँ पछिल्लो समय क्याबिनेट बैठक त बसिन्छ, तर दलालहरूको हितका लागि काम गरिन्छ ।

अध्ययनको बहानामा नेपाली युवाहरू अमेरिका, अस्ट्रेलिया, क्यानडालगायत मुलुकहरू विदेशिने कम वर्षेनी बढ्दो छ । यी देश जानकै लागि एउटै विद्यार्थीले दश लाखदेखि करोडौंसम्म खर्चिएको पाइन्छ । फेरि त्यहाँ पुगेर पीआर लिएपछि उनीहरू नेपाल फर्किदैनन् । उल्टै यहाँ भएको आफ्नो पुख्यौली सम्पत्ति पनि बेचेर लग्छन् ।

त्यसैले, अब सरकारले नेपाली नागरिकता त्यागेपछि नेपालमा भएको उनीहरूको सम्पत्ति राष्ट्रियकरण हुने निर्णय गर्नुपर्छ । यसो गरेमा सरकारलाई धेरै फाइदा हुने छ । अहिले त आफ्नो मुलुकमा प्लसटु अध्ययन गरिन्छ । अनि यहाँकै शिक्षामाथि औँला उठाउँदै गुणस्तरीय शिक्षाका नाममा विकसित मुलुक पलायन हुने गरिन्छ ।

त्यहाँ पुगेपछि नेपालकै बारेमा नानाथरी भनिन्छ । नेपाल विकसित नभएको भन्दै सामाजिक सञ्जालमार्फत गालीगलौज गरिन्छ । आफुहरूजस्ता युवाहरू लाखौं खर्चिएर मुलुक छोडेर विदेश पलायन हुने अनि सामाजिक सञ्जालमार्फत चाँहि देश विकास भएन भन्दै कराउने ! जो व्यक्तिले आफ्नै मातृभूमिलाई कहिल्यै हेरेन, उसैले देश विकास भएन भनेर कराएको सुहाउँछ ?

उनीहरूले चाँहि देशका लागि के गरे र ? त्यसैले, अब सरकारले आफ्नो मातृभूमि त्याग्नेलाई उनीहरूको पुख्यौली सम्पत्तिबाट पनि वञ्चित गराउन आवश्यक छ । उता, भारत र चीनले कब्जा गरेको नेपाली भूभाग फिर्ता ल्याउन सुरक्षाकर्मी खटाउनुपर्छ । घर तथा निजी सवारीसाधनलाई पनि घरेलु तथा कम्पनीमा दर्ता गरी पञ्जीकरण गर्नुपर्छ व्यवस्था गर्नुपर्छ ।

यसमा गरिएको लगानी र आम्दानीको कर उठाउनुपर्छ । बजारमा दर्ताबिना व्यवसाय सञ्चालन भएका छन् । त्यसलाई अनुगमन गरी करको दायरामा ल्याउनुपर्छ । सरकारले निर्माण व्यवसायी, दुग्ध-उखु किसान र कोरोना महामारीका समयमा बीमा गराएका अस्पतालहरूको अबौं रकम भुक्तानी गर्न सकेको छैन ।

किनकि राज्यको ढुकुटीमा राजस्व उठिरहेको छैन । अहिले सरकारी खर्च धान्न सरकार विदेशीसँग ऋण लिइरहेको छ । विदेशी ऋण २७ खर्ब पुगिसक्‍यो । अबै पनि सरकारी खर्च कटौती नगरिए र राजस्व उठाउन नसके यो ऋण एक वर्षकै दोब्बर हुने छ । यसैले, अब सरकारले विदेशी ऋण लिने होइन, खर्च कटौती गर्ने र राजस्व उठाउने हो । यसका लागि सरकारले तत्काल आवश्यक कदम नचाले भविष्यमा ठुलो क्षति व्यहोर्नुपर्ने छ ।

४. कर नगरपालिकाको प्रमुख आम्दानी हो । शिक्षा, स्वास्थ्य, विकास निर्माण जस्ता कार्य अगाडि बढाउन ।

५. नगरपालिकाको विकास, सेवा सुविधामा वृद्धि गर्न ।

कर तिर्ने असल नागरिकको कर्तव्य निर्वाह गरौं ।

ल्वाङ्ग खानुको स्वास्थ्य लाभ

एजेन्सी । हाम्रो भान्सामा धेरै मसलाहरू प्रयोग गरिन्छ । यी मसलाहरूले खानाको स्वाद मात्र बढाउँदैन स्वास्थ्यमा पनि फाइदा पुर्‍याउँछ । यी मसलाहरू मध्ये एक हो, ल्वाङ्ग जुन सामान्यतया गरम मसलाको रूपमा प्रयोग गरिन्छ । यसको विशेष स्वाद र सुगन्धको कारण, ल्वाङ्ग धेरै व्यंजनहरूमा प्रयोग गरिन्छ । तर, स्वादसँगै यो स्वास्थ्यका लागि पनि निकै फाइदाजनक हुन्छ । विशेषगरी चिसो मौसममा ल्वाङ्गलाई खानपानमा समावेश गरिन्छ ।

दैनिक खाली पेटमा ल्वाङ्ग खाँदा धेरै स्वास्थ्य लाभ हुन्छ । ल्वाङ्ग नियमित रूपमा चपाउँदा यसको शक्तिशाली औषधीय गुणका कारण विभिन्न प्रकारका स्वास्थ्य लाभहरू प्राप्त गर्न सकिन्छ । आज यस लेखमा हामी तपाईंलाई दिनहुँ खाली पेट ल्वाङ्ग खानुका केही आश्चर्यजनक फाइदाहरूबारे बताउनेछौं-

कलेजो स्वास्थ्य राख्छ
नियमित रूपमा खाली पेटमा ल्वाङ्ग चपाउँदा कलेजोको स्वास्थ्यमा सुधार हुन्छ । यसले कलेजोलाई डिटोक्सिफिकेसन गर्न, कलेजोको कार्यलाई सुधार गर्न र शरीरको प्राकृतिक डिटोक्सिफिकेशन प्रक्रियाहरूलाई सहयोग गर्न मद्दत गर्दछ ।

मुखको स्वास्थ्य सुधार
ल्वाङ्गमा एन्टी-ब्याक्टेरियल र एन्टिसेप्टिक गुण हुन्छ, जसले तपाईंको मुखको स्वास्थ्यमा सुधार गर्छ । यसले मुखमा हुने कीटाणु र ब्याक्टेरियासँग लड्न मद्दत गर्छ ।

पाचन स्वास्थ्य सुधार
हरेक विहान खाली पेटमा एउटा ल्वाङ्ग खाँदा पाचन शक्तिमा सुधार हुन्छ । ल्वाङ्गमा यौगिकहरू हुन्छन् जसले पाचन इन्जाइमहरूको उत्पादनलाई विनियमित गर्दछ, जसले समग्र पाचन स्वास्थ्य सुधार गर्न मद्दत गर्दछ।

रक्त धमनीको स्तर नियन्त्रण
यदि तपाईं मधुमेहको रोगी हुनुहुन्छ भने हरेक विहान खाली पेटमा ल्वाङ्ग चपाउनु तपाईंको लागि निकै लाभदायक साबित हुनेछ । यो किनभने खाली पेटमा ल्वाङ्ग चपाउँदा रगतमा चिनीको स्तर स्थिर राख्न मद्दत गर्दछ, यसले मधुमेह भएका मानिसहरूका लागि फाइदाजनक बनाउँछ ।

वजन घटाउनमा सहयोगी
तौल घटाउन चाहनुहुन्छ भने विहान खाली पेटमा ल्वाङ्ग खानुहोस् । दिनभरि खाली पेटमा लौग खानु दिनभरि मेटाबोलिज्मलाई गति दिनको लागि उत्तम तरिका हुन सक्छ । यसले तौल घटाउन पनि मद्दत गर्छ ।

प्रतिरक्षा शक्ति बढाउनछ
जाडोमा मौसम परिवर्तनका कारण रोग प्रतिरोधात्मक क्षमता कमजोर हुन्छ । यस्तो अवस्थामा, विहान खाली पेटमा ल्वाङ्ग चपाउँदा तपाईंको शरीरको प्रतिरक्षा प्रणालीमा सुधार हुन्छ, जसले शरीरलाई संक्रमण र रोगहरूसँग लड्न मद्दत गर्दछ ।

मुटु रोगीलाई रातो मासु वर्जित

काठमाडौं- मानव स्वास्थ्यका लागि केही हदसम्म मासु चाहिने तत्त्व पनि हो । तर मासु खाँदा सचेतना अपनाउन जरुरी हुने चिकित्सकहरू बताउँछन् ।

गंगालाल हृदय रोग केन्द्रमा कार्यरत मुटु रोग विशेषज्ञ डा.रविन्द्र सिम्खडा मासु शरीरका लागि चाहिने तत्त्व मासु खानै हुँदैन भन्ने नभए पनि आफ्नो स्वास्थ्य अवस्था बुझेर ठिक्क मात्रामा मासु खान सुझाव दिन्छन् ।

यदि पहिले नै मुटुसम्बन्धी कुनै रोगहरू जस्तै कोलेस्ट्रॉल, हृदयाघातजस्ता समस्या भइसकेको छ र रातो मासुहरू नखानु भनेको छ रातो मासु वर्जित रहेको र खाने परे चिकित्सकको सल्लाहमा मात्रै खान उनको सुझाव छ ।

त्यस्तै माछा खानु पर्दा फ्राई नगरी पकाएर खानु राम्रो हुने भन्दै डा. सिम्खडा भन्छन्- ‘कुखुराको मासु पनि स्वास्थ्यका लागि लाभदायक नै हुन्छ । तर त्यसमा बोसो, चिल्लो पदार्थ घिउ, तेलको मात्रामा कमी गर्नुपर्छ ।’

चाडमा प्राय खसी बोकाको मासु धेरै प्रयोगमा आउँछ । खसीको मासु सकेसम्म कम खानुपर्छ भन्दै उनी खसीको भित्री अङ्गहरू आन्द्रा, भुँडी, कलेजोमा अधिक चिल्लोपन हुने भएकाले यसले स्वास्थ्यमा वेफाइदा गर्ने भएकाले नखान सल्लाह दिन्छन् ।

वर्षभरि कुसीमा बसेर काम गर्नुपर्ने कर्मचारीका लागि घरपरिवारसंग मिलेर रमाउने, घुम्न जाने, राम्रो अवसर भएर घुमघाममा रमाउन उनी सल्लाह दिन्छन् ।

मासु खानै हुँदैन भन्ने छैन । तर ठिक्क मात्रामा खान र मासुसँगै मदिरा नखान उनको सुझाव छ । धेरै मोटो व्यक्ति, मुटु रोगी, ब्लड प्रेसरका बिरामी, मधुमेहको उपचार गराइरहेका बिरामीहरूले मासु कम खाने, कोलेस्ट्रॉलका बिरामीहरूले रातो मासु नखानु नै राम्रो हुने उनले बताए ।

चाडवाड भन्ने बित्तिकै टन्न माछा मासु, चिल्लो, पिरो, मदिरा, चिसो पेय पदार्थहरू लगायत अनेक थरिका खानेकुराहरू खाने र शारीरिक व्यायामहरू कम हुने हुँदा विभिन्न समस्याहरू लिएर जँचाउन आउनेको भीड लाग्ने गरेको अनुभव डा. लम्सालले सुनाए । ‘दशैं सकिएपछि छाती दुखेको, मुटु दुखेको, रक्तचाप, मधुमेह बढेको लगायतका समस्याहरू लिएर धेरै बिरामी आउने गर्दछन् । त्यसैले यी सबै समस्याहरूबाट बच्न सकेसम्म मासु नखाने खाइहाले पनि ठिक्क मात्रामा खाने र नियमित व्यायाम आवश्यक छ ।’ सुझाव दिँदै उनले भने ।

अन्नको सम्मान गर्ने पर्व सकिमना पुन्ही

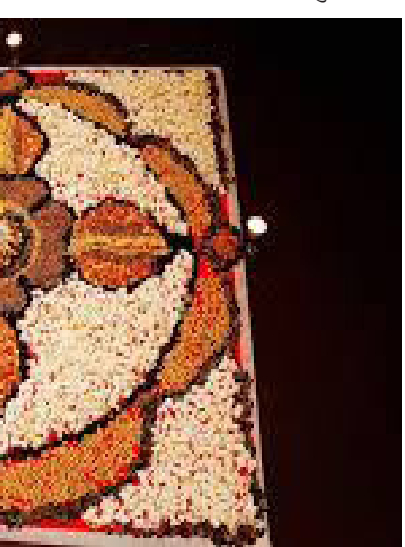
अन्नको सम्मान गर्ने पर्वको रुपमा रहेको सकिमना पुन्ही सम्पन्न भएको छ। नेपाल भाषामा सकिको अर्थ पिडालु र मनाको अर्थ उसिन्नु हो भने पुन्ही भनेको पूर्णिमा हो। यस अर्थमा सकिमना पुन्हीको दिन पिडालुलगायतका जमिन भित्र फल्ने कन्दमुल उसिनेर खाने पूर्णिमा भन्ने हुन्छ। ऋतु अनुसारको उत्पादनलाई चाडपर्वमा रुपान्तरण गर्दै मनाउन सिपालु नेवार समुदाय कार्तिक शुक्ल पूर्णिमाको दिन घरघरमा पिँडालु र सख्खर खण्ड उसिनेर खाँदै सकिमना पुन्ही मनाउने गर्दछन्। सकिमना पुन्ही विशेष गरेर नेवार समुदायमा रहेको भजन खलः, दाफा भजन खलःहरुले विशेष पर्वको रुपमा मनाईन्छ। यस दिन गत कोजाग्रत पूर्णिमाको दिन शुरु गरेको एक महिने रात्रीकालिन भजन किर्तनलाई समापन गर्ने दिनको रुपमा पिँडालु उसिनेर खाने, नसाः

(मकै, भटमास, पिँडालु, गहुँलगायतका अन्न)बाट भगवानका आकृति बनाउने र त्यसैलाई प्रसादको रुपमा बाँडेर खाने प्रचलन रहेको छ। यसदिन नेवार समुदायमा आ-आफ्नो टोल टोलमा रहेका दाफा भजन खलःले नसाःबाट आ-आफ्नो टोलमा भएका मठमन्दिर तथा भगवानको आकृति बनाउँछन्। आकृति बनाउँदा गहुँ विछ्याएर ताय (धानको लावा) र कालो भटमासले भगवानको स्वरुप बनाउँछ। त्यसलाई चारैतिर भुटेको मकैले घेरा बनाउँछ। त्यसमाथि पुरी र माल्युवाले घेरेर फुलको मालाले श्रृंगार पटार गरी दक्षिणा चढाई दियो बालेर भजन किर्तन गाउने गर्छ। कोजाग्रत पुर्णिमाको दिनदेखि दैनिक रुपमा हुने भजन किर्तन समापन हुने भएकोले नेवार समुदायमा आजको दिन ब्रत बसी विभिन्न ठाउँमा रहेका चार नारायण र महादेव मन्दिरमा गई पुजा चढाउँने प्रचलन पनि रहेको छ। पुजामा माल्युवा, पुरी, नसा, गाईको दुधले बनेको खिर, सुन्तला, वदाम, उसिनेको पिँडालु र सख्खर खण्ड आफ्ना टोलमा भएका देवीदेवता, महादेव र नारायण देवतालाई

प्रसादको रुपमा चढाउँछन्। यसरी पुजा चढाउँदा प्रसादका रुपमा मन्दिरबाट नसाः लिएर आउने गर्छ। साँझ चन्द्रमा उदायपछि, चन्द्रमा र तुल्सीलाई

गाईको दुध अर्ध्य दिई प्रसाद चढाएर पूजा सम्पन्न गरिन्छ। मन्दिरबाट ल्याएको प्रसाद स्वरुप नसा राखेर घरका सबै सदस्यलाई पिँडालु, सखरखण्ड, माल्युवा र पुरी प्रसाद दिई आषिष लिएर भोजन गर्ने परम्परा रहको छ। ऋतु अनुसारको भोजन भगवानलाई प्रसादको रुपमा चढाएर मात्र खाने पर्वको रुपमा सकिमना पुन्हीलाई लिने गरिन्छ। पुन्हीको दिन विषेशगरी नारायणको पुजाआराधना गरिने हुनाले नेपाल सम्बतको बाह्र महिनाको पहिलो पुन्हीमा भगवान् नारायण, लगायत महादेव र आफ्नो इष्टदेवतालाई प्रसाद चढाएर खानाले पुण्य प्राप्तीका साथै शारीरिक शक्ति प्राप्त हुने धार्मिक विश्वास छ। वर्षभरीको बाह्रवटा महिनाको प्रत्येक पुन्हीमा भगवानलाई फरक फरक भोजन प्रसादको रुपमा चढाइने नेवार समुदायको संस्कार र संस्कृति अनुसार कार्तिक शुक्ल पुन्हीको दिन कण्डमुल, खिर र नसाःलाई प्रसादको रुपमा भगवानलाई चढाइने संस्कृतिकर्मीहरु बताउँछन्। नेवार समुदायले ऋतु अनुसारको उब्जनी भएका अन्न पहिला आफ्नो ईष्ट देवलाई चढाएर मात्र खाने प्रचलन अनुसार

आजको दिन पिँडालु, सख्खर खण्ड, नसाः लगायतका भोजन प्रसादको रुपमा चढाएर खाने प्रचलन रहेको इतिहास तथा संस्कृतिविद प्रा.डा पुरुपोत्तमलोचन श्रेष्ठले बताउनुभयो। यसले शरिरमा ताकत दिनुका साथै शरिर स्वस्थ हुने जनविश्वास रहेको उहाँको कथन छ। अन्नपातबाट बनाएको भगवानको आकृतिबाटै मठमन्दिर तथा भगवानको मुर्तिको विकास भएको पुरोहित एवं संस्कृतिकर्मी हरिशरण राजोपाध्यायले बताउनुभयो। पुरोहित राजोपाध्यका अनुसार आदिमकालमा मानिसले अन्नपात उत्पादन गर्न नजानेको समयमा कण्डमुललाई सबै भन्दा पहिलो भोजनको रुपमा ग्रहण गरेका थिए। त्यसपछि अन्नपात उब्जनी गर्न थाल्यो। त्यतीवेलासम्म नेपालको कुनै पनि ठाउँमा भगवानको उब्जनी गर्न थाल्यो। त्यतीवेलासम्म नेपालको कुनै पनि ठाउँमा भगवानको

मठमन्दिरको विकास भएको थिएन। उहाँले भन्नुभयो, 'पछि मानिसले त्यही अन्नबाट विभिन्न मठमन्दिर र भगवानको आकृति कोरेपछि बिस्तारै यसको विकसित रुप विभिन्न मठमन्दिरहरुको निर्माण हुन थाल्यो। त्यसको स्वरुप सकिमना पुन्हीका दिन नसाःमा भगवानको आकृति बनाएर त्यसलाई पुजा गरी कण्डमुललाई प्रसादका रुपमा चढाएर खाने प्रचलन थालेको हो।' नेवार समुदायमा नसालाई सकिमना पुन्हीको दिनमा मात्र नभई गणेश चतुर्थीका दिनमा पनि प्रसादको रुपमा चढाई विधिवत रुपमा पुजा गर्ने परम्परा रहेको छ। साथै गुफा राख्दा गुफा बसेका बालिकाहरुलाई सुर्यसँग विवाह गर्ने क्रममा पनि प्रसाद स्वरुप नसाः खुवाउन जाने परम्परा रहेको छ। त्यसैगरी नेवार समुदायको जन्म दिनको अवसरमा पनि भुटेको मकै, गहुँ, भटमास लगायतको समिश्रण नसाः दान गर्ने प्रचलन रहेको छ।

एनपिएल - लिग चरणको खेल तालिका सार्वजनिक

काठमाडौं । पहिलो संस्करणको सिद्धार्थ बैक नेपाल प्रिमियर लिग(एनपिएल) को खेल तालिका सोमवार सार्वजनिक भएको छ। नेपाल क्रिकेट संघ(क्यान) ले जारी गरेको खेलतालिकाको लिग चरणका खेलहरु पुस १ गते सम्म हुनेछ। लिग चरणमा कुल २८ खेल हुनेछ। लिग चरणका खेल १७ दिनमा सकिनेछ। लिग चरणमा दुई दिन विश्राम, दुई दिन एउटा खेल र बाँकी दिन २ खेल हुनेछन्। लिग चरणपछि एलिमिनेटर, क्वालिफायर १ र २ तथा पुस ६ गते फाइनल हुनेछ। एनपिएलमा कुल ३२ खेल हुनेछन्। लिग मंसिर १५ वाट सुरु हुनेछ। लिगको चरणको खेल तालिका नेपाली मितीमा यसप्रकार छः मंसिर १५ गते शनिवार - विराटनगर किङ्सविरुद्ध जनकपुर वोल्ट्स मध्यान्ह १२:१५ बजे मंसिर १६ गते आइतवार - विश्राम मंसिर १७ गते सोमवार - काठमाडौं गुर्खाज विरुद्ध चितवन राइनोज बिहान ९:१५ बजे -जनकपुर वोल्ट्सविरुद्ध कर्णाली याक्स दिउँसो १:१५ बजे मंसिर १८ गते मंगलवार - सुदूरपश्चिम रोयल्सविरुद्ध विराटनगर किङ्स बिहान ९:१५ बजे -चितवन राइनोजविरुद्ध पोखरा एभेन्जर्स दिउँसो १:१५ बजे मंसिर १९ गते बुधवार - कर्णाली याक्सविरुद्ध काठमाडौं गुर्खाज बिहान ९:१५ बजे -विराटनगर किङ्सविरुद्ध लुम्बिनी दिउँसो १:१५ बजे मंसिर २० गते बिहीवार - पोखरा एभेन्जर्सविरुद्ध जनकपुर वोल्ट्स बिहान ९:१५ बजे -काठमाडौं गुर्खाजविरुद्ध सुदूरपश्चिम रोयल्स दिउँसो १:१५बजे मंसिर २१ गते शुक्रवार - कर्णाली याक्सविरुद्ध चितवन राइनोज बिहान ९:१५ बजे -लुम्बिनी लायन्सविरुद्ध पोखरा एभेन्जर्स दिउसो १:१५ बजे मंसिर २२ गते शनिवार - लुम्बिनी लायन्सविरुद्ध सुदूरपश्चिम बिहान ९:१५ बजे -कर्णाली याक्सविरुद्ध विराटनगर किङ्स दिउसो १:१५ बजे मंसिर २३ गते आइतवार - जनकपुर वोल्ट्सविरुद्ध लुम्बिनी लायन्स बिहान ९:१५ बजे -सुदूरपश्चिम रोयल्सविरुद्ध चितवन राइनोज दिउँसो १:१५ बजे मंसिर २४ गते मंगलवार - चितवन राइनोजविरुद्ध लुम्बिनी लायन्स बिहान ९:१५ बजे -कर्णाली याक्सविरुद्ध पोखरा एभेन्जर्स दिउँसो १:१५ बजे मंसिर २६ गते बुधवार - जनकपुर वोल्ट्सविरुद्ध सुदूरपश्चिम रोयल्स बिहान ९:१५ बजे -काठमाडौं गुर्खाजविरुद्ध लुम्बिनी लायन्स दिउँसो १:१५ बजे मंसिर २७ गते बिहीवार - पोखरा एभेन्जर्सविरुद्ध विराटनगर किङ्स बिहान ९:१५ बजे -जनकपुर वोल्ट्सविरुद्ध काठमाडौं गुर्खाज दिउँसो १:१५ बजे मंसिर २८ गते शुक्रवार - लुम्बिनी लायन्सविरुद्ध कर्णाली याक्स बिहान ९:१५ बजे -विराटनगर किङ्सविरुद्ध चितवन राइनोज दिउँसो १:१५ बजे मंसिर २९ गते शनिवार - पोखरा एभेन्जर्सविरुद्ध काठमाडौं गुर्खाज बिहान ९:१५ बजे -चितवन राइनोजविरुद्ध जनकपुर वोल्ट्स दिउँसो १:१५ बजे मंसिर ३० गते आइतवार - विराटनगर किङ्सविरुद्ध काठमाडौं गुर्खाज बिहान ९:१५ बजे -पोखरा एभेन्जर्सविरुद्ध सुदूरपश्चिम रोयल्स दिउसो १:१५ बजे पुस १ गते सोमवार -सुदूरपश्चिम रोयल्सविरुद्ध कर्णाली याक्स बिहान ९:१५ बजे

नेपाल यु-१९ महिला विश्वकपमा छनोट

काठमाडौं : नेपाल आगामी वर्ष हुने आईसीसी यु-१९ टी-२० क्रिकेट विश्वकपमा छनोट भएको छ। बुधवार भएको निर्णायक खेलमा यूईलाई ८ विकेटले हराउँदै नेपाल पहिलोपटक यु-१९ महिला विश्वकपमा छनोट भएको हो। यूईले दिएको ८४ रनको लक्ष्य नेपालले १४.४ ओभरमा २ विकेट गुमाएर पूरा गर्दै पहिलो पटक विश्व कपमा स्थान बनाएको हो। सन् २०२३ मा भएको विश्वकपमा नेपालले छनोट चरण पार गर्न सकेको थिएन। नेपालको जितमा ओपनर साना प्रविनले ४२ बलमा सर्वाधिक नट आउट ३५ तथा कप्तान पूजा महतोले १८ बलमा ४ चौकाको सहयोगमा १८ रन जोडिन्। ओपनर सावित्री धामीले ९ बलमा १२ तथा सोनी पाखीनले १९ बलमा नट आउट १३ रन जोडिन्। त्यसअघि टस हारेर ब्याटिङको निम्तो पाएको घरेलु टोलीले निर्धारित २० ओभरमा ९ विकेट गुमाएर ८३ रनको योगफल तयार गरेको थियो। नेपालले विश्वकपमा छनोट हुन यो लक्ष्य १६.२ ओभरमा पूरा गरे पुग्ने समिकरण रहेको थियो। यूईका लागि कप्तान समाइरा धारनीधार्काले ४८ बलमा सर्वाधिक ३१ , रिनिथा रञ्जिथाले १८ बलमा २० तथा इन्दुजा नन्दकुमारी र लाभन्धा केन्याले समान १० रन जोडिन्। एक समय ५९ रनमा २ विकेट गुमाएर बलियो स्थितीमा रहेको युईले २४ रन जोड्दा ७ विकेट गुमायो। नेपालका लागि कृष्मा गुरुडले ४, रिया शर्मा र सिमाना केसीले समान २ तथा रचना चौधरीले १ विकेट लिए। कप्तान पुजा महतोले ४ ओभरमा मात्र ११ रन खर्चेर उत्कृष्ट बलिङ गरिन्। नेपालले ६ खेलबाट १० अंक जोड्यो। युईले पनि समान खेलबाट समान अंक जोडे पनि नेपाल नेट रनरेटमा अगाडि रहँदै विश्वकपमा स्थान बनाउन सफल भएको हो। यु-१९ टि-२० विश्वकप आगामी वर्षको १८ जनवरी देखि २ फेब्रुवरी सम्म मलेसियामा आयोजना हुँदैछ। नेपाल विश्वकपमा समूह 'डी' मा अस्ट्रेलिया, बंगलादेश र स्कटल्याण्डसँगै रहेको छ। विश्वकपमा नेपालको पहिलो खेल १८ जनवरीमा बंगलादेशविरुद्ध रहेको छ।

भक्तपुरमा....

फोटो पुस्तक प्रदर्शनको तयारी गरेको पनि उनले बताए । २०७६ सालमा कोभिडका कारण स्थगित भएको भक्तपुर महोत्सवलाई यो वर्ष भव्य रूपमा सञ्चालन गर्ने उनी बताउँछन् ।

भक्तपुर नगरपालिकाले समय समयमा ठुला र साना महोत्सवहरूको आयोजना गर्दै आएको छ । २०५४ साल कात्तिक ६ गतेदेखि १० गतेसम्म पाँच दिनको 'भक्तपुर महोत्सव' र २०६९ साल असोज ६ गते एक दिनको 'भक्तपुर सडक महोत्सव' २०६९ 'वत्स्रै', २०७६ पुस १६ गते 'सन्ध्याकालीन सांस्कृतिक सम्पदा पदयात्रा तथा स्थानीय उत्पादन प्रदर्शन', २०७९ चैत १८ र १९ गते 'सम्पदा पदयात्रा तथा स्थानीय उत्पादन तथा घरेलु मेला' आयोजना गरेको जनाएको छ । २०८० साउन २० गते भक्तपुरका पोखरीहरूको पदयात्रा मेला' र २०८० पुस १४ गते 'बहादुरी पदयात्राका साथ योमरी उत्सव' सफलतापूर्वक सम्पन्न गरेको छ । जसमा नगरवासीको पनि उत्तिकै सहभागिता रहेको थियो ।

नगरपालिकाकै आयोजनामा २०५६ सालमा 'युनेस्को कल्चर हेरिटेज' म्यानेजमेन्ट एन्ड टुरिजम' विषयक अन्तर्राष्ट्रिय सम्मेलन भएको थियो । 'महोत्सव नगरपालिकाले आयोजना गरे पनि नगरका सबैको सक्रिय सहभागिता रहने,' यहाँका महोत्सवहरू जीवन्त रहेका छन् ।' महोत्सवको बेलामा सर्वसाधारण देखाएको उत्साह र उमङ्गले नगर भन्ने जीवन्त देखिने उनले सुनाए ।

भक्तपुरको कला, संस्कृति, सम्पदा र यहाँको मौलिक उत्पादन तथा जीवनशैलीबारे स्वदेशी र विदेशी पाहुनाहरूलाई जानकारी गराउँदै भक्तपुरलाई पर्यटकीय गन्तव्यस्थलका रूपमा विकास गरी पर्यटन उद्योगमार्फत नगरको आर्थिक गतिविधि बृद्धि गर्दै नगर र नगरवासीको आर्थिक विकासमा योगदान पुर्‍याउने महोत्सवको प्रमुख उद्देश्य रहेको छ। महोत्सवका अन्य उद्देश्यहरूमा यहाँका नाचगान, बाजागाजा, हस्तकला, घरेलु उद्योग, सिप, कला, संस्कृतिको प्रवर्धन गरी यसलाई आर्थिक गतिविधिसँग जोड्न आवश्यक वातावरण तयार गर्ने रहेको छ। भक्तपुरका मौलिक खाद्य सामग्री, संस्कार र जीवनशैलीबारे प्रचारप्रसार गरी यसको व्यवसायीकरणका लागि आवश्यक सहजीकरण गर्ने पनि रहेको छ।

भक्तपुरमा हरेक दिन कुनै न कुनै सांस्कृतिक कार्यक्रम भइरहेको हुन्छ । नगरका विभिन्न टोलमा कार्यक्रमहरू आयोजना गरी सिङ्गो नगरलाई नै उत्सवमय बनाउने नगरपालिकाको प्रयास छ । प्रत्येक दबली चोकहरूमा विभिन्न कार्यक्रम आयोजना हुने र तिनबारे मोबाइल एप्समार्फत सटिक जानकारी दिने प्रयाससमेत नगरपालिकाले गरेको छ । आगन्तुकले ब्रोसर तथा मोबाइल एप्समार्फत कुन टोल र चोकमा कुन कार्यक्रम हुँदै छ, भन्ने जानकारी लिन सक्ने र त्यहीअनुसारको आफ्नो पदयात्रा तय गर्न सक्ने नगरपालिकाले जनाएको छ ।

यसपटकको महोत्सवमा
बाँसुरी बाजा प्रतियोगिता, भजन,
नौबाजा, नगरा वादन, परम्परागत
र आधुनिक सांस्कृतिक नाच
देखाइने आयोजकले बताएका
छन् । त्यसैगरी पौभा, तस्वर,
चित्रकला, छवालीकला,
परम्परागत पोसाकको प्रदर्शन

गरिने छ । हलिमली, योमरी,
परम्परागत वाद्यवादन सामग्री,
घरेलु उत्पादन, परम्परागत
धागो रंग्याउने, कुमारी (जीवित
देवी), दिपडूर बुद्ध, नवदुर्गा,
शैक्षिक, मृत्तिका कला प्रस्तुत
गरिने छन् । परम्परागत खेलकूद,
नेवार जीवनशैली, नौ बाजा, बौद्ध
प्रकाशन, सहकारी गतिविधि,
कृषि उत्पादन, पुस्तक, बुद्ध अस्तु,
खेलकूद, परम्परागत तौरीको तेल
उत्पादन विधि, सांस्कृतिक जात्रा
पर्वको नमुना देखाइने छन् ।
महोत्सवमा खाना महोत्सव,
व्यापार मेला, दही महोत्सव,
नौका विहार, वाटर साइक्लिङ,
बाल मनोरञ्जनात्मक गतिविधि,
खेलकूद हुने छन् ।

भक्तपुर महोत्सवलाई व्यवस्थित र भव्यताका साथ सञ्चालन गर्न नगरपालिकाका सम्पूर्ण जनप्रतिनिधिहरू, जिल्लास्थित सम्पूर्ण कार्यालय प्रमुखहरू, निजी क्षेत्रका संघसंस्थाका प्रतिनिधिहरू र अन्य सरोकारवालाहरूको सहभागितामा १९९ सदस्यीय मूल समारोह समिति, २५ सदस्यीय निर्देशक समिति, विभिन्न १३ वटा विषयगत समिति र एक सचिवालय समिति गठन गरिएको नगरपालिकाले जनाएको छ ।

भक्तपुरको मौलिक सांस्कृतिक पहिचानलाई सम्मान गर्दै सन् १९७९ मा युनेस्कोले भक्तपुरको दरबार क्षेत्रलगायतका सम्पदा क्षेत्रलाई विश्व सम्पदामा सूचीकृत गरेको हो। भक्तपुर नगर भक्तपुर जिल्लाको प्रशासनिक केन्द्र मात्र नभई नेपालकै ऐतिहासिक र सांस्कृतिक केन्द्रका रूपमा समेत परिचित छ।

यहाँका शताब्दी पुराना मठमन्दिर, बहाबही, देवालय, शिवालय, पीठ, घोछें, दरबार, सत्तल, पाटी पौवा र हुंगेधारा विश्वस्तरकै वास्तुकलाका नमुना हुन् । नगरपालिकाले पुर्खाले सिर्जैका ती अमूल्य सम्पदाहरूको संरक्षण, प्रवर्धन र सदुपयोग गदै भक्तपुरमा पर्यटन उद्योगको आधार तयार पारिरहेको छ । कला, संस्कृति र सम्पदा मानव सभ्यताको सिलसिला हो । ऐतिहासिक र सांस्कृतिक सम्पदारूको महत्व र यसको सदुपयोगबारे जनचेतना अभिवृद्धि गदै यसको संरक्षण र संवर्धनमा नगरपालिकाले जनपरिचालन गर्दै आएको छ । नयाँ पुस्तालाई भक्तपुरको मौलिकतासँग परिचित गराउँदै यसको महत्व बुझाउन नगरका कक्षा एकदेखि आठसम्मका विद्यार्थीका लागि स्थानीय पाठ्यक्रम तयार गरेको छ । 'पुर्खाले सिर्जेको सम्पत्ति हाम्रो कला र संस्कृति' नारालाई आत्मसात् गदै यहाँका मूर्त र अमूर्त सम्पदामा आधारित पर्यटन उद्योगको विकास गरी सहको आर्थिक विकासमा सहयोग पुगेको जनाएको छ ।

पाँच छाना भएको
(ड्यातापोल) मन्दिर, भैरवनाथ
मन्दिर, सिद्ध पोखरी, लक्ष्मीनर
सिंह मन्दिर, न्हुपुखु (रानी
पोखरी), भाजु पुखु, चतुर्ब्रह्म
महाविहार, भौरवहि, बेताल
मन्दिर, इन्द्रायणी घोछें, छुमा
गणेश घोछेंलगायती टोल-टोलका
पाटी, सत्तल, मठ, ढुंगेधारा, इनार,
पोखरी, बहाबहीसहित सयौं
सम्पदा जिर्णोद्धार र पुनर्निर्माण
सम्पन्न गरेको छ ।

भक्तपुर नगरपालिकाले पर्यटन उद्योगका लागि आवश्यक दक्ष जनशक्ति उत्पादन गर्न विदेशी भाषा तालिम, कम्प्युटर र पाक शिक्षालगायतका सिपमूलक तालिम नियमित सञ्चालन गर्दै आइरहेको छ । स्थानीय पथ प्रदर्शकहरूलाई तालिम

निर्देश पांचालन समाप्तिमाफत
पथप्रदर्शकहरूलाई अनुशासित र
मर्यादित गरी भक्तपुरको पर्यटन
उद्योगलाई व्यवस्थित गर्दै आएको
छ । बहुआयामिक भक्तपुरको
नमूना भलक हेर्ने हो भने यो
महोत्सव सबैभन्दा उत्तम अवसर
हुने नगरपालिकाको बुझाइ छ ।
'त्यसो त भक्तपुर महोत्सवजस्तै
हो,' नगरप्रमुख सुनिल प्रजापति
भन्छन्, 'यो महोत्सवमा सिङ्गो
सहरलाई एकै पटक निश्चित
थलोमा देखाउने प्रयास गरिएको
छ ।'

यसै गरी भक्तपुर नगरपालिकासँगै जोडिएर रहेको अर्को साँस्कृतिक शहरको रूपमा रहेको र नेवा: वस्ती रहेको मध्यपुर थिमि नगरपालिकामा पनि अर्को महोत्सव मध्यपुर महोत्सवको आयोजना हुने भएको छ । नगरपालिकाले यही पौष १२, १३ र १४ गते आयोजन गर्ने जनाएको छ । सो महोत्सव सफल पार्नको लागि मध्यपुर थिमि नगरपालिकामा रहेको तत्कालिन पाँचवटा क्षेत्रगत स्थलहरु जसमा बालकुमारी, चपाचो, नगदेश, बोदे र दिव्यश्वरीमा क्षेत्रगत समिति निर्माण गरि सकेको छ ।

दलको.....

गरिएको छ ।

तालमेलको रमाइलो पक्ष
केछ भने पुथा उत्तरगंगामा
एमाले उम्मेदवार केशकुमारी
तुलाचनलाई कांग्रेसले सघाउने
छ । एमाले जिल्ला कमिटी
उपसचिव एवम् अनेमसंघ
केन्द्रीय सदस्यसमेत रहेका उनी
चुनाव भने कांग्रेसको चुनाव
चिह्न रुखबाट लड्ने भएकी
छिन् ।

दुई दलले माओवादीको गठ जसरी पनि भत्काउने योजनासहित उम्मेदवार एमालेको तर चुनाव चिह्न भने कांग्रेसको हुने सहमति आइतबार गरेर मनोनयन पनि गरिसकेका छन् । दुई दलले उक्त गाउँपालिकाको वडा नम्बर २ को अध्यक्षमा एमाले जिल्ला कमिटी सदस्य जीवन रोका उठाउने निर्णय गरेका छन् । एमाले उम्मेदवारलाई कांग्रेसले साथ दिने छ ।

दुई ठूला दल नमिलेसम्म
माओवादीलाई हराउन नसकिने
निष्कर्षसहित यो सहमति भएको
हो । उक्त गाउँपालिकाकी उपाध्यक्ष
भूपेन्द्रा बुढा र वडा नम्बर २ का
अध्यक्ष जसबहादुर श्रीपालीको
एकै सवारी दुर्घटनामा ज्यान
गएको थियो । उनीहरू दुवैजना
माओवादीबाट २०७९ मा विजयी
भएका जनप्रतिनिधि थिए । गत
भदौ २८ गते बागलुङमा भएको
गाउँपालिकाकै गाडी दुर्घटनामा
थिए । उनीहरूले ज्यान गुमाएका
थिए । भूपेन्द्रकी आमाको पनि रा
१ भ २०० नम्बरको सरकारी
गाडी दुर्घटनामा निधन भएको
थियो ।

मध्यपुर.

उनले आजका युवाहरु भोलि स्थानीय तह र देशको नेतृत्व गर्ने वर्ग भएकाले उनीहरुलाई सामाजिक कार्यका साथै नागरिकसँग सहकार्य गराउने कार्यमा सक्रिय बनाउनु पर्नेमा जोड दिए ।

अभियान अन्तर्गत मध्यपुर महोत्सवको पूर्व तयारीका लागि युवा सञ्जाल र हरेक वडाका युवा क्लबहरुको सहभागितामा प्रत्येक शनिवार मध्यपुर थिमिका पुरातात्विक, ऐतिहासिक एवम् धार्मिक महत्वका मठमन्दिर एवम् सम्पदाहरुको सरसफाई गर्ने कार्यक्रम रहेको जानकारी गराएको छ । कार्यक्रममा

सर्वसाधारण र नगर प्रहरीकोसमेत सहभागिता रहेको थियो ।

सहकारीमा.

हामी भन्छौं- यो प्रदेश, संघीयता चाहिँदैन तर उहाँहरूले थ्रेसहोल्डमा जोड दिनु भएका छन्। थ्रेसहोल्ड पनि समस्या हो। थोरै थ्रेसहोल्ड राखेर गर्दा हुन्छ। त्यसैले संविधानभित्रैबाट संशोधन गरेर बिस्तारै यी कुराहरू गर्दै जानुपर्छ। र नेतृत्वले देशलाई सुशासन गराउन सक्ने समृद्ध दिन सक्ने त्यो अहिले देखिँदैन।

अब पुष्पकमल दाहाल, शेरवहादुर देउवा, केपी शर्मा ओली यतिका वर्ष प्रधानमन्त्री भइसक्नु भयो । अब के हुन्छ, त उहाँहरूबाट । ‘अब म प्रधानमन्त्री हुँ, मेरो स्वास्थ्यले साथ दिउन्जेलसम्म म र मेरा वरपरका आसेपासेहरूलाई सुरक्षित स्थान दिऊँ, बनाइदिऊँ । भोलि चुनाव जित्न शक्ति, स्रोत र पैसा सङ्कलन गरौँ । चुनाव जितेर आऊँ’ भन्ने उहाँहरूले अब गर्न सक्ने केही छैन । त्यसैले पुस्तान्तरण गरेर अहिलेको चुनाव हारे पनि १० वर्षपछि भए पनि फर्केर आएर राजनीति गर्न सक्छु, देश बनाउँछु, भन्ने पस्ता चाहियो ।

अहिले आएका गगन थापा, विश्वप्रकाशहरू छन् तर भोलि उनीहरू नविगेलान् त भन्न सकिँदैन । नत्र के मा आस गर्ने त ? यहि पारामा जितेर आउँछन्, आफ्नो स्वार्थको लागि सत्तामा पुग्छन् । गठबन्धन गरिरहन्छन् । यसै छोड्ने हो कि सामना गरेर अगाडि बढ्ने हो त ?

अब सिस्टमबाहिरबाट त
नेतृत्व कोही आउँछ। राजा आउँछ
भन्दा राजाले गरेको पनि हामीले
देखेका छौं। राजाले सुशासन दिने
भ्रष्टाचार रोक्ने भएको भए त
यस्तो हुँदै हुँदैनथ्यो।

स्थानीय तहदेखि माथिसम्म
नीतिगत भ्रष्टाचार गर्ने,
मन्त्रिपरिषदबाट नीतिगत निर्णय
भन्दै करोडौं, अरबौंका ठेक्काहरू
हात पारेर आफ्नो मान्छेलाई पार्ने
चुनावका लागि पैसा जम्मा गर्ने
का म भएका छु । अब त्यसमा
सुधार गरेर जातुपयौ र नेतृत्व
फरक खोज्नु पर्‍यो ।

कांग्रेसका उपसभापति
धनराज गुरुङले निराश पार्नुभयो ।
भोलि कांग्रेस पार्टीको नेतृत्वमा
पुग्न सक्ने भनेको मान्छे कस्तो
एकटिभ, जता पनि कोही कांग्रेस
पार्टी कार्यकर्ताको घरमा आमा
बितेको ठाउँमा पुग्ने मान्छे अहिले
आर्थिक अपचलनमा पर्नुभयो ।
अब त्यसबाट चोखिन सक्नुहुन्छ
कि हुन्न ?

सहमहामन्त्री वट्टी पाण्डे
व्यक्तिगत रूपमा राम्रो भन्ने
रिपोर्टहरू आएका छन् । तर
शासकीय कुशलता भएन त्यो
सिक्नु पर्‍यो उहाँले । खाली
आदर्श भएर मिठो बोली बोलेर
मात्र भएन । प्रदीप पौडेलमा केही
गौरव भन्ने हुटहुटी छ । उहाँ
पहिलो पटक मन्त्री हुनु भएकाले
यसअघिको अनुभव छैन । त्यसमा
कुन चिज कस्तो भन्ने थाहा
छैन । गगन थापा पहिलोचोटि
स्वास्थ्यमन्त्री हुँदा विज्ञहरूको
टोली बनाए । बजेट छ कि छैन
यो कुरा गर्नुपर्ने रहेछ भन्ने सुनेर
आफूले निर्णय गरे । उनीसँग
निर्णय क्षमता छ । देशमा ०४६
सालभन्दा अगाडि कति बाटाघाटा
थिए ? कति स्कुल थिए ? कति
हस्पिटल थिए ? नेपाली औषधि
उपचार गर्न दिल्ली जानुपर्थ्यो ।
गाउँ गाउँमा बाटो पुगेका छन् ।
यी तथ्यांकले भन्छ- हुँदै नभएको
पनि होइन ।

वैदेशिक ऋणले मात्रै त्यो भएको हैन । कोही कांग्रेसका

मन्त्रीहरू पैसा कमाउनतिर लागे । गिरिजाबाबुले कहिले पनि सुशासनका कुरा पढ्नु नै भएन । त्यो पार्टी विधिको सुशासनमा अलिकति चुकेकै हो । त्यो बेला उहाँले बौद्धिक नेतृत्व लिनु भएको भए अहिले यो अवस्था आउने थिएन होला । तर त्यति बेला लिएको उदार नीतिले नै यो देशमा एयरलायन्सहरू आएका हुन् । नेपालीले पासपोर्ट पाएर विदेश जान आएका हुन् । बाहिर जानु नै नराम्रो भन्ने हैन । अमेरिकातिरका मानिसहरू पनि बाहिर जान्छन् । चिनियाँहरू पनि आफ्नै देशमा विकास हुँदा पनि कमाउन बाहिर गएका छन् ।

अहिलेको पुस्ताको नेतृत्वका ओलीको अलिकति बौद्धिकता त छ तर गुट बनाउने र प्याच्च बोल्ने बानी छ । प्रचण्डको जसरी पनि सत्तामा जाने । पुरानाप्रति मान्छे विरक्त भएर निराश भएर नै त्यसैको भोट राष्ट्रिय स्वतन्त्र पार्टी लगायतका स्वतन्त्र पार्टीले पाएका हुन् । तर अहिले वालेनको आफ्नै छुट्टै भिजन छ । दल खोल्नान् नखोल्नान् तर जुनसुकै हिरो भए पनि राष्ट्रपति भन्दा बाहेक अहिले हाम्रो दलीय व्यवस्थामा उहाँले भोलि के गर्नुहुन्छ थाहा छैन । हर्क साम्पाङको बौद्धिक प्रदर्शनमा खडेरी छ । रास्वपाको कुरा गर्दा यसले जति निराश कुनै पार्टीले बनाएन ।

भक्तपुर महोत्सवबारे प्रवचन

भक्तपुर । भक्तपुर जिल्ला वनिसड संघको आयोजनामा कला संस्कृतिमा युवा खेलाडीहरुको भूमिका र भक्तपुर महोत्सवबारे प्रवचन कार्यक्रम भक्तपुर नगरपालिका ७ नं वडाध्यक्ष उकेश कर्वाको प्रमुख आतिथ्यतामा ड्रिमल्याण्ड किचेन एण्ड रेष्टुराँ गपलीमा सोमबार सम्पन्न भयो ।

कार्यक्रमका अतिथि कर्वाले शासक दलहरूका कारण देशको परिस्थिति ठिक नभएको बताउँदै प्रमको चीन भ्रमणमा विमानस्थल निर्माणको ऋण मिनाहको लागि अनुरोध गर्ने तर बिआरआई नसिकवर्ति प्रवृत्ति ठिक नभएको बताए । उनले बाई पहिरोबाट भक्ति भएको पुल, बाटो र राहतको लागि बत्ताए बैकमा ऋण लिने तर आम्दानी हुने विमानस्थलको ऋण मिनाहा सोच ठिक नभएको बताउँदै उनले संयुक्त राष्ट्रसंघमा युक्रेन र इजरायलको पक्ष लिने शासकहरु अमेरिकी दलाल भएको बताए । सन् १९५०को असमान सन्धि गोर्खा भर्ति केन्द्र खारेज गर्नुपर्ने बताए । रेमिटान्सले देश अगाडि नवहने वरु देशको उद्योगधन्दा विकास गरी, कृषिमा आत्मनिर्भर भए देश विकास हुने बताए । उनले आफ्नो देश मरुभूमि र उजाड बनाई विदेशीको बत्ता बनाउनु ज्ञान ठिक नभएको बताउँदै उनले युवा पुस्तालाई सहिमागमा लान कलासंस्कृति र संस्कार सिकाउनु भक्तपुर महोत्सव आयोजना गरेको बताए । मानिसको जीवनसंग सरोकार राख्ने सबै प्रकारका प्रदर्शनहरु राखी सिकने र सिकाउने शिक्षाको महोत्सव हुने बताए । उनले महोत्सवमा दैनिक दुई तीन लाख पर्यटक भित्र्याउने लक्ष्यका साथ काम गरिरहेको जानकारी दिए । महोत्सव भव्य र सव्य तरिकाले सम्पन्न भए जुनसुकै दल वा पार्टीको भर्पनि भक्तपुरवासीको इज्जत गर्वका साथ पर्यटकहरुले सिधै गर्न बताए ।

कार्यक्रममा प्राध्यापक विश्वमोहन जोशीले आफूभन्दा अरु अगाडि बढेको हेर्न चाहने र त्यसमा खुसि हुने व्यक्ति भनेको आमा बुवा र शिक्षक हुन भन्दै कला अथवा वाट भनेको मानिस चेतनशील प्राणी भएकोले कसरी राम्रो बनाउने, मिठास बनाउने, कर्णप्रिय बनाउने कार्य भएको बताउँदै पूर्विय दर्शनको कला एकदम महत्वपूर्ण भएको र ६४ प्रकारको कला गीतसंगीत, नृत्य, भेषभुषा, रहनसहन, लवाई खवाई लगायत मानिसले गर्ने हरेक गतिविधि कलासंस्कृति रहेको बताए । उनले चित्रकला, मूर्तिकला, वास्तुकला आदिगुणदेखि कलाको विकास हुन्दै लिच्छवी पछि मल्लकालीनमा अत्यन्तै विकसित भएको बताए । ज्ञान कसैले चोर्न नसक्ने र प्रकृतिप्रकोपले पनि नष्ट गर्न नसक्ने भएकोले ज्ञान जति फैलायो त्यति नै वृद्धि हुने धारणा व्यक्त गरे । उनले हाम्रो कला संस्कृति, समाज गुठी पर्व जात्रा सबै समाजवादी सोच अनुसार सामूहिक भावनाको नमुना भएको बताउँदै अरूले हामीमाथि गरेको संस्कारले चित्त दुख्छ भने त्यस्तो संस्कार हामीले खुल्दै पनि नगर्न बताउँदै जन्मने बित्तिकै कसैले सिकेर आउँदैन त्यो समाजबाट सिकने हो भने ।

नेपाल बक्सिड महासंघका कोषाध्यक्ष गौतम सुजुखुले कलासंस्कृतिको जानकारी हनुपने बताउँदै रुस युकेन युडुबाट अन्तर्राष्ट्रिय बक्सिड संघ पनिकुटाउन साम्राज्यवादी अमेरिका लागि परेको र त्यसको प्रभाव नेपाल पदाधिकारीभाजनको अवस्था रहेको बताए । कार्यक्रममा भक्तपुर जिल्ला बक्सिड संघका अध्यक्ष रामकुण्ड प्रजापतिले सरकार परिवर्तन सँगै प्रदेश खेलकुदसंघहरूमा चलखेल भएकोले एकजुट हुन र खेलाडीहरूले कला र संस्कृतिकामा विशेष योगदान पुऱ्याउने भएकोले समाजमा प्रेरणा, एकता, र पहिचानलाई प्रवर्द्धन गर्दछ भन्ने धारणा व्यक्त गरे । उनले खेलकुदले अनुशासन, समर्पण, आदर्शहरूको महत्व सिकाउँछ र यसले कला र संस्कृतिकामा नैतिकता र मानवीय मूल्यहरू विस्तार गर्न मद्दत गर्ने भएकोले खेलाडीहरूले कला र संस्कृतिलाई अन्तर्राष्ट्रिय स्तरमा चिनाउन महत्वपूर्ण भूमिका खेल्ने विचार राखे ।

कांग्रेस एमाले बिगिन
३५ वर्ष लाग्यो । उनीहरू त्यो
भन्दा अगाडि त क्रान्ति गरेर
आन्दोलन गरेर पञ्चायत विरुद्ध
लडेर जेलनेल खाएर, दुख पाएर,
जागिर खान नपाएर, सर्वस्वहरण
भएर लोकतन्त्रका लागि भएका
आएका हुन् । उनीहरू त आज
आएर यस्तो भए भने यी रास्वका
त फौजदारी एकपछि अर्को मुद्दा
लागेको, ठागीको मुद्दा लागेको
र कानूनी प्रक्रियामा जाँदा पनि
खाली स्टन्टवाजी गर्ने, अर्कालाई
कराउने, हरेक कुरामा विवाद
छ । भोलि आफ्नो कुरामा सफाई
दिने, नम्र भएर प्रस्तुत हुनु त
कहाँ हो कहाँ आफ्नै अगाडि बढेर
पहिलेकाले यसो गरेका थिए,
हामीलाई यस्तो भन्ने भनेका
छन् ।

गाउँ गाउँमा यी नै ठूला पार्टीका कार्यकर्ता मतदाता छन् । नेपालमा बंगलादेशको तुलना गर्नु हुँदैन । सेख हसिनाको अत्याचार धेरै थियो । नेपालमा त कांग्रेस एमालेले घर घरमा पुगेर अत्याचार त गरेका छैनन् । काम गरेनन् भन्नेमा निराशा बढेको हो । शुद्धीकरण अब दल भित्रैबाट आउनु पर्छ । अहिले निम्नबाट अर्को पुस्ताबाट आउँछ । नागरिक समाजले खबरदारी गर्दै जानु पर्छ । (पूर्वप्रशासक तथा विश्लेषक जैनेन्द्र जीवनले राखेको धारणाको सम्पादित अंश)

गुणस्तरीय कपडा र भरपदी सिलाईको लागि

बुलसी टेल्स

लेडिज एण्ड जेन्टल्स सर्टिफ़ेड सेन्टर

शंखधर चोक

शंखधर पार्टी प्यालेस संगै

फोन: ५०९३५१०, ९८४१२९९३४९, ९८४१६३७०५४

अफिस, स्टोर र कलेक्शन्स इस सिलाइको साथै टाई, शर्ट, बेल्ट र पर्यन्तर पनि पाइन्छ ।

